

Orosházi HARANGSZÓ

XXII. évfolyam 1. szám · 2015. húsvét

Húsvéti üresség

Élmények, képek emléke kerít hatalmába, amikor az üresség fogalma jut eszembe. Üres, kiköltözés után álló lakások csupasz falakkal, addig bútoroktól tartak, de napvilágra került hibákkal, amik szomorúan néznek az élettel teli múlt felé. Drámai képsorok egykor ezreket foglalkoztató, óriási volumenű termelést folytató üzemcsarnokokról, amik kitört ablaksorokkal groteszk, szánalomra méltóan fogatlan vigyorral bámulnak meredten addig emberektől nyüzsgő, rendezett környezetükre, ami ma már csak a lerobbantság, a lassú pusztulás színtere. Hatalmas templomok málló vakolatuk és megroskadt berendezésük nyítt ruhájában, amik régi, virágzó gyülekezetre emlékeztetnek, s amelyeket a történelem vihara egyetlen rendelettel, néhány napnyi kétségbe esett pakolás után idegen földre kergetett. Üresség. Valami fájó, kiáltó hiány, amit a megmaradó keretek még elevenebbé, még átélhetőbbé tesznek.

Húsvét hajnalának is van egy kiáltó üressége. Mind a négy evangélista beszámol arról, ami az arimátiai József sírkertjében, a hajnali sötétben botorkáló asszonyok döbbenetes élménye volt. Ami az aszszonyi beszédre futásnak eredő tanítványok értetlenkedését váltotta ki: A sír üres! Akit odatettek, nincsen ott! Nem vitték el – feltámadt! Ami a hét első napján üresen maradt: a Megváltó sírja. Miért lehetett volna zarándokhely, a názáreti követőinek kultikus helye, ahol kicsit úgy érezhették volna: a Mester erőterében vannak? Mert a testben ott lehetett gyógyult vakok, futó sánták, felemelő tanítások, reményteli várakozások emléke. De mi volt igazán mindezek mögött? Mit zárt be a halott Messiással együtt az elhengeríthetetlennek tartott kő? Mindazt, amit utolsó útja végén felvitt a keresztfára: a világ bűnét, szennyét, átkát, a halál kérlelhetetlenségét, a kárhozat kegyetlen, örök magányát... és mindez most nincs sehol. A keretek, a maradék, a sír né-

mán hideg sziklaoldala, a félregurult zárókő még elevenebbé, még átélhetőbbé tesz: mindez a múlté, mindez emlék csupán. Látó vakok, futó sánták, felemelő tanítások, reményteli várakozások emléke az evangéliumok egyetlen iótát sem vesztő örök soraiban, a bűn szennyének, átkának, a halál kérlelhetetlenségének, a kárhozat kegyetlen, örök magányának rossz álomnyi emléke a Feltámadottba kapaszkodva, szárnyalva az élet, a teljesség felé. A húsvéti üresség arról beszél múlt időben, amiről a földre szegezett tekintetű ember még csak jelene félelmeként, jövője reménytelenségként tud. Emeld fel a tekintetedet, és lásd meg a húsvéti ürességet! Add át a múltnak azt, amitől nincs jelened és jövőd! Krisztus üresen hagyta a sírt, tartalmatlanná, erőtlenné téve azt, ami addig mindent kitöltött és mindent legyőzött: a halált. Kapaszkodj hát bele, hadd ragadjon magával az életre!

ÖRDÖG ENDRE

Ünnepi alkalmaink virágvasárnaptól húsvéthétfőig

– MÁRCIUS 29., virágvasárnap:

9 óra: családi istentisztelet a Győry Vilmos-teremben
10 óra: istentisztelet passióval. Passió öt hangra – Márk írása, Bach zenéje. Evangéliumolvasás négyeszólamú Bach-korállokkal

– ÁPRILIS 2., nagycsütörtök:

17 óra: úrvacsorai istentisztelet a gyülekezeti házban

– ÁPRILIS 3., nagypéntek:

10 óra: úrvacsorai istentisztelet a templomban

17 óra: passió s istentisztelet a templomban. János evangéliuma barokk mesterek korárelőjátékaival

– ÁPRILIS 5., húsvét ünnepe:

5.30 óra: hajnali feltámadási istentisztelet
10 óra: ünnepi úrvacsorai istentisztelet a templomban
17 óra: ünnepi vespera a templomban

– ÁPRILIS 6., húsvét második napja:

10 óra: úrvacsorai istentisztelet a templomban

Böjti activity

„Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem...” [Zsolt 51,3]

A böjti időszakhoz inkább a passzívítást szoktuk társítani. Ezek a fogalmak tartoznak szorosan hozzá: elcsendesedés, lemondás, magunkba szállás, önvizsgálat... és talán a várakozás is. Azonban joggal megkérdezhetjük, hogy a húsvétra való felkészülés időszaka miért lenne passzív. Hiszen ez a hat hét állomásról állomásra vezet minket, hogy alkalmasak legyünk befogadni a megváltás drága titkát. A vasárnapi bevezető zsoltárokból csak egy-egy rövid részt idézek ennek megerősítésére:

- segítségül hív;
- hozzád emelem, Uram, lelkemet;
- szemeim az Úrra néznek szüntelen;
- örvendj, Isten népe;
- ments meg engem;
- rólad szól dicséretem.

A zsoltáros fohása, könyörgése Istenhez száll, s bátorít minket hasonló lelkületre.

A böjt a lelkiismeretvizsgálat időszaka. Számomra ez azt is jelenti, hogy rátekintek az Istennel való kapcsolatomra, és jobban megfigyelem az embertársaimmal való kapcsolatunk alakulását, valamint az én felelősségemet, lehetőségeimet mindezekben. Böjtben még megrázóbb lehet bűnvaló imádságunk sora: „Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Nem vagyok méltó kegyelmedre, méltó vagyok ítéletedre.” De rögtön folytatjuk: „Hozzád fordulok mégis, nincs más reménységem.” Ez az az aktivitás, amelyre hív minket Isten az idei böjtben is.

Az activity játék sokak számára ismert. Összetett szavakat kell a saját csoport számára minél kifejezőbben és minél gyorsabban lerajzolni, elmagyarázni vagy elmutozni. A cél, hogy kitalálják, rájöjjenek, mit is jelenít meg. Összefoglaló órán ezt játszottuk konfirmandusainkkal és nagy sikerre lett. Némi párhuzam mutatkozik, azaz összeköthető ez a három módszer azzal, ahogy számon tartjuk, ahogy csoportosíthatjuk bűneinket. Vétkeztem „gondolattal, szóval és cselekedettel”.

Gondolataink hasonlíthatók a festő palettájához. Színesek, változatosak. Ha jó kedvünk van, ragyogónak látunk mindent, a harmónia a szívárvány színeit hozza elő a fantáziánk által. Bezzeg elszürkül a világ

egy-egy borús napon! Elég egy kisebb betegség és eltűnnek a színeink. Szürkévé nehezülnek a hétköznapok. Vajon milyen színeket keresnék most önmagam kifejezésére? Színek, formák kavalkádja és megszámlálhatatlan lehetőség áll előttem, ha rajzlok. Néha jó megállni egy pillanatra és észrevenni azt a rajzot, azt a természeti csodát, amit az Isten csak az én számomra hívott elő. Megtorpanok és elgyönyörködöm egy virágzó bokor felett. Megfigyelem a felhők alakulását. Élvezem, amint a láthatatlan, lágy szellő megsimítja arcomat, amikor nekem süt a nap. Ez mind Isten ajándéka.

De kanyarodjunk vissza konkrétan az önvizsgálathoz, színes gondolataink értékeléséhez! A gondolatban elkövetett vétkeinket a legnehezebb számba venni. Sokszor legyintünk rájuk, át akarjuk festeni azokat és rögtön fel is szeretnénk menteni magunkat: ha nem mondtam ki, akkor nem olyan nagy a baj, hisz rajtam kívül senki nem tud róla, hogy mit gondolok. S ha csak gondolatban irigykedek, vajon nem vagyok-e vesztélyben, hogy a gondolat tetteket is szül? De vajon irányíthatom-e a gondolataimat? Van-e felettük hatalmam? Akad, aki nemmel válaszol ezekre a kérdésekre. Az ember, életre szóló feladata, hogy harmóniát teremtsen a színes gondolatok között, hogy küzdjön a sötét, rossz irányba vezető ellen.

A másik lehetőség az említett játékban az összetett szó körülírása, elmagyarázása anélkül, hogy kiejtenénk azt. Ide társítható a szavakkal elkövetett bűn. Kicsúszott a számon. Nem úgy gondoltam. Nem akartalak megbántani – mondjuk bocsánatkéresként. Szégyelljük magunkat és megfogadjuk, hogy legközelebb meggondoltabbak leszünk. Sajnos ez ritkán sikerül, ráadásul korunkban az adott szó becsületének és az ígéret szavába vetett bizalom romlásának vagyunk megtapasztalói. Mert van, amit nehéz felvállalni, ami elhamarkodott, meggondolatlan volt részünkről. Hála Istennek, hogy ennek ellenére még mindig megtapasztalhatjuk, hogy vannak gyógyító szavaink. Dicséret, elismerés, tisztelet. Jó volna, ha ezzel kapcsolatban is sokszor eszünkbe jutna Jézus tanítása: Amit szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is

azt cselekedjétek velük. S ha nekem jól esik az elismerés, miért tagadnám meg mástól?

A harmadik módszer a legizgalmasabb. Rajzolás és szavak nélkül el kell mutogatni a feladványt. Tárgyat, fogalmat, személyt, ígét. Tetteink sokat elárulnak rólunk. Ezek a legnyilvánvalóbbak. Szégyenletes tagadásainkkal tehetünk úgy, mint Péter apostol, aki keserves sírásra fakadt, amikor szembe-sült bűnével. Életét akarta adni Mesteréért, de cserben hagyta. Jézus különös utat mutat meg neki. A bűnbánat mélységéből fel-emeli, és rögtön feladattal bízza meg. Böjtben, cselekedeteimmel kapcsolatban kétféleképpen vetek számat. Van olyan, amit megtettem, de nem kellett volna, és olyan is, amit meg kellett volna tennem, de talán nem voltam elég bátor hozzá. Ez az időszak a jóvátételek, a nagy elhatározások ideje is. De ehhez nem lenne elég erőnk, ha nem hinnénk a határtalan szeretetét Krisztusban megmutató Istenben.

Böjtben rátekintek kapcsolataimra és az Ige útmutatásával meghatározom, hogy mi a helyes és elfogadható. Ki lenne ebben nagyobb tanítónk, mint Jézus, aki a szolgálat és alázat útját járta? A böjt a bocsánatkérés és az életjobbítás lehetőségét is elénk hozza. Ezért kapunk lehetőséget arra, hogy hat böjti vasárnapon vehetünk úrvacsorát.

Virágvasárnapkal kezdetét veszi a kiemelten fontos utolsó hét. Eseményei elénk hozzák Isten megtestesülésének célját. Ez pedig az ember, a bűnös ember megmentése. Látszólag nagyhét útjának mélypontja a golgotai kereszt, nagypéntek. De Jézus maga mondja: „... ha felemeltem a földről, magamhoz vonzok mindeneket”. Mélység és magasság így mutatja meg számunkra az isteni titkot. Hogy harmadnapra üres legyen a sír és igaz a feltámadás híre. Mindez megigazulásunk oszlopa, de úgy is lehet fogalmazni: megtisztulásunk alapja.

Krisztus keresztdozata árán elfogadó Mennyei Atyánk idei böjtünkben is aktív, s mindenféle módot kitalál, hogy megértsük útmutatását, érezzük szeretetét. A Szentlélek legyen velünk, vezessen az önvizsgálat útján, az aktív böjti napokban. Adja, hogy nagyhéten Krisztus mai tanítványaiként és követőiként hitünk erősítésére elevenítsük fel a Krisztus-eseményeket a gyülekezet közösségében és egyéni elcsendesedésben. A kereszten kirajzolódik a kegyelmes Isten arca, aki gondolataink, szavaink és cselekedeteink Ura. Áldott böjti aktivitást kívánok!

IHÁSZ BEATRIX

Cogito ergo sum XVII.

A Nagy Terv – A Golgota után

II. Jeruzsálem pusztulása

Már cikksorozatom XIII. részében, a Nagy Terv ismertetésénél leírtam, hogy a Terv részben a szeretet vallásának megalapításával, részben Jeruzsálem népének megbüntetésével foglalkozik. Mint tudjuk, Jeruzsálem népe Ábrahámától származónak tartja magát. A Bibliai ószövetségi részében olvashatók szerint szerződést is kötöttek teremő Istenükkel, aki azt mondta, ha kizárólag Őt imádják, nagy néppé teszi őket. Az újszövetség szerint az Úristen nagy szomorúsággal mondja a következőket: „Jeruzsálem, Jeruzsálem! Megölsz a prófétákat és megkövezed azokat, akiket hozzád küldenek! Hányszor volt, hogy egybe akartam gyűjteni gyermekeidet, ahogy a tyúk szárnya alá gyűjti csibéit, de nem akartad.” [Lk 13,34] Ugyancsak Lukács evangéliumában olvashatjuk, hogy amikor Jézus Urunk a húsvéti ünnepek előtt Jeruzsálembe ment, az olajfák hegyéről meglátta Jeruzsálemet, a szemébe könny szökött, és a következőket mondta. „Bár felismerted volna ezen a napon te is a békességre vezető utat! De most már el van rejtve a szemeid elől. Mert jönnek majd reád napok, amikor ellenségeid sáncot húznak körülötted, körülzárnak, és mindenfelől szorongatnak; földre tipornak téged és fiaidat, akik benned laknak, és nem hagynak belőled követ kövön, mert nem ismerted fel meglátogatásod idejét.” [Lk 19,42–44]

Az Úristen akaratából Jeruzsálem római megszállás alatt állott. Ezt az állapotot a nép meglehetősen türelemmel fogadta és az Úristen büntetésének tekintette. Arra számítottak, hogy az Úristen megsegíti őket, felszabadítót (Messiást) küld számukra a római uralom alól. Ő azonban még egy kísérletet tett Jeruzsálem megmentésére. Egyszülött fiát küldte egy új parancsolattal a szeretet vallásának a hirdetésére: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.” [Mt 22,37]

A nép valóban nem ismerte fel az Úristen látogatásának idejét, mert tiltakozásul Krisztus Urunk halálát követelte. Mint mondták: „Szálljon ránk és gyermekeinkre

az ő vére.” [Mt 27,25] A nép követelésére Krisztus Urunk katartikus módon, kereszt-halállal fejezte be küldetését. Jeruzsálem népe az Úristentől nem ezt várta, ezért megzavarodott állapotba került. A háttérben ugyanis megkezdődött a zelóták mozgalmának a római megszállás ellen. A további történet már nem a Bibliában olvasható, de bárki megtalálhatja az interneten, a Google kereső segítségével „A zsidó háború – Jeruzsálem pusztulása” címen.

A felkelés az állam északi részén, Galilea tartományban kezdődött. Leverésére a rómaiak részéről több kísérlet is történt. Végül Kr. u. 67 tavaszán Vespasianus, Szíria új helytartója bevonult Galileába, és még abban az évben hatalmába kerítette. Néző halálával azonban Rómában zavaros viszonyok alakultak ki. A végén Vespasianust császárrá választották és a jeruzsálemi hadjáratot Kr. u. 70 tavaszán a császár fia, Titus folytatta.

Szinte pontosan az történt, amit Jézus Urunk Jeruzsálembe menet megkönnyezett: Titus csapatai szorosan körülvették a várost, csakhamar éhínség tört ki, és sokan menekülni kezdtek. Őket Titus elfogatta és keresztre feszítette. A lakosság jó része a templomba menekült, bízva Isten csodájában, és remélte a város felszabadítását. A rómaiak azonban előretörték, a templomot felgyújtották, és kegyetlen vérengzések árán bevették. A város lakossága mindezek ellenére hősiességgel védekezett, azonban a római túlerőnek nem tudott ellenállni, így a támadók kezére került. Vespasianus és Titus Rómában triumphust, győzelmi ünnepet tartott.

A hadjárat azonban nem teljesen fejeződött be, egyes erődök még sokáig védekeztek. Utolsónak Masada esett el, Kr. u. 73-ban. Az erőd védői öngyilkosságot követtek el. Végül is Hadrianus Jeruzsálemet (Kr. u. 117–135 között) teljesen leromboltatta, valóban kő kövön nem maradt. A helyén Aelia Capitolina néven római várost épített.

Jeruzsálem lakossága két vallási feleke-

zethez tartozott: a szefárdhoz és az askenázihoz. A két felekezethez tartozó népesség más-más úton hagyta el a várost. A szefárdok a muszlimok révén az Ibériai-félszigetre jutottak, ahol a Ferdinánd és Izabella házassága révén egyesült Spanyolországban éltek egészen az 1500-as évekig. Főként a jezsuita rend megalakulása után, a jezsuiták üldözése miatt elhagyták Spanyolországot és Franciaországba menekültek. Részt vettek a francia forradalomban, majd továbbmenekültek és a németországi tartományok nyugati szárnyán kaptak engedélyt a letelepedésre. Eleinte itt is csak gettóba zárva, sárga csillag viselésére kötelezve élhettek.

A másik felekezet, az askenáziké észak felé menekült, s a kazároknál telepedett le. Itt a kazár birodalmi vezetőséget saját vallásukra is áttérítették, sőt találkoztak a vándorló, hazát kereső, a kazárokkal szövetséges (adófizető) magyar törzsekkel is. A Kazár Birodalom későbbi megszűnése után orosz földre menekültek. Itt nem találtak békés fogadtatásra. A menekülők egy részét az Urálba telepítették. Másik részük a pogromok miatt Lengyelországba, Litvániába, vagyis északi irányba vándorolt, illetve nagyrészt Németországba, másrészt az Osztrák–Magyar Monarchia területére húzódtak. Itt találkozott a két zsidó felekezet. Az I. világháborúig viszonylag nyugodt körülmények között éltek. Tanúsítja ezt, hogy Békéscsabán a Luther utcában (a Lázár és Kinizsi utca kereszteződésénél), két egymással szemben lévő sarkon megtalálhatók a szefárd és az askenázi felekezetek – vagy ahogy később hívták őket –, a neológok és az ortodoxok zsinagógái.

A letelepedett jeruzsálemi nép maradéka szétzóródott állapotban Hitler hatalomra kerüléséig viszonylag békekészen éltek Európában, később az USA-ban is. A jeruzsálemi nép további története már napjaink történelme.

TÓTH SÁNDOR ISTVÁN
életének 94. évében

Újságunk az interneten is megtalálható, a <http://oroshaza.lutheran.hu/harangszo> címen.

Az I. világháború orosházi evangélikus halottai V.

Az 1915-ös esztendő elején már bizonyossá vált, hogy a háború hosszabb ideig fog tartani. Széles tömegeket soroztak be frontszolgálatra, akik szembesültek a háború pusztításaival. A katonák emberfeletti hősiességgel harcoltak, felszerelésük azonban a közelharcra teljesen alkalmatlan volt.

1915 májusában hadba léptek ellenünk az olaszok is, így Ausztria–Magyarország – a balkáni és az orosz hadszíntér mellett – egyidejűleg három fronton kényszerült háborúzni. Sokan áldozták fiatal életüket Orosházán is.

A Kálmán Rezső (1889–1933) lelkészünk által összeállított, „Az orosházi evangélikus hősök emlékezeté” című, 1925-ben megjelent füzetből idei lapszámainkban négy részre bontva, ábécé-rendben közöljük az 1915-ös év katonahalottait. Áldott legyen emlékük!

1915-BEN HALT HŐSI HALÁLT

- *Aklan Sándor* honvéd, 2. honvéd gy. e. 19 éves, orosz harctér
Aklan András–Németh Mária
- *Andrékó Lajos* távirász
26 éves, Sankt Pölten
Andrékó István?
Felesége: Tóth Etel
- *Antovszki János* szakaszvezető, 101. gy. e. 29 éves, Zlocow
Antovszki János–Kunos Mária
Felesége: Tóth Erzsébet
- *Ács György* gyalogos, 101. gy. e. 21 éves, Monfalcone
Ács János–Varga Erzsébet
- *Ádász Mihály* gyalogos, 101. gy. e. 28 éves, Cattaro
Ádász András–Gojdar Lída
Felesége: Sonkolyos Mária
- *Ágoston Lajos* kocsis
23 éves, Ranziano
Ágoston Pál–Hári Julianna
- *Bak Imre* gyalogos, 101. gy. e. 29 éves, Galícia
Bak Sándor–Czellár Róza
- *Bakos István* őrzető, 39. gy. e. 32 éves, Doberdo
Bakos István–Sinkó Katalin

- *Balog Ádám* gyalogos, 101. gy. e. 33 éves, Galícia
Balog György–Dér Judit
- *Balog Ferenc* tizedes, 37. gy. e. 24 éves, Orosháza
Balog Mihály–Jankó Julianna
- *Balog János* honvéd, 4. honvéd gy. e. 35 éves, Opachiobella (Ochiobello?)
Balog Antal–Harmat Erzsébet
Felesége: Magera Róza
- *Balog Sándor* honvéd, 4. honvéd gy. e. 22 éves, Mezőlaborc
Balog Lajos–Kőrösi Róza
- *Bánki Horváth András* honv., 4. h. gy. e. 37 éves, Doberdo
Bánki H. András–Szabó Erzsébet
Felesége: Bánki H. Etel
- *Bánki Horváth András* honv., 4. h. gy. e. 24 éves, olasz harctér
Bánki H. Antal–Pataki Erzsébet

- *Bánki Horváth Antal* gyal., 101. gy. e. 29 éves, Lemberg
Bánki H. András–Szabó Erzsébet
Felesége: Horváth Mária
- *Bánki Horváth György* honv., 4. h. gy. e. 20 éves, ismeretlen helyen
Bánki H. János–Varga Zsuzsanna
- *Bánki Horváth Imre* honv., 4. h. gy. e. 31 éves, Orosháza
Bánki H. András–Szabó Erzsébet
Felesége: Szabó Julianna
- *Bánki Horváth Lajos* gyalogos, 82. gy. e. 23 éves, Pelza
- *Benkő György* gyalogos, 101. gy. e. 26 éves, Dunzjev (Galícia)
Benkő Pál–Vági Julianna
- *Benkő József* honvéd, 4. honvéd gy. e. 26 éves, orosz harctér
Benkő György–Dénes Éva
Felesége: Ágoston Julianna
- *Blaskó György* honvéd, 4. honvéd gy. e. 26 éves, Berezowska
Blaskó József–Juhász Mária
- *Bodri Horváth András* honv., 4. h. gy. e. 37 éves, Vermegliano
Bodri H. Pál–Rajki Erzsébet
- *Bor Antal* gyalogos, 101. gy. e. 29 éves, orosz harctér
Bor Mihály–Kiss Róza
Felesége: Horváth Mária
- *Bor József* tizedes, 39. gy. e. 32 éves, Gorjansko
Bor József–Valaczkai Erzsébet
- *Chovan János* gyalogos, 101. gy. e. 19 éves, Karnosovice (Galícia)
Chovan Sámuel–Sulkovicz Katalin
- *Csapó Sándor* huszár, 18. huszár e. 25 éves, Galícia
Csapó Sándor–Lódi Róza
- *Csepregi János* tüzér, 5. vartüzér e. 23 éves, Szarajevó
Csepregi Pál–Székács Róza
- *Csepregi Mihály* gyalogos, 101. gy. e. 25 éves, Keszthely
Csepregi Pál–Székács Róza
- *Csinos József* gyalogos, 114. gy. e. 31 éves, olasz harctér
Csinos József–Varga Erzsébet
Felesége: Lucsán Karola
- *Csiszár Mihály* honvéd, 4. honvéd gy. e. 28 éves, olasz harctér
Csiszár Mihály–Szita Zsuzsanna
Felesége: Zalai Etel
- *Csizmadia Antal* honv., 4. honvéd gy. e. 22 éves, Alzűch
Csizmadia Antal–Kulcsár Katalin
- *Csizmadia Bálint* honv., 4. honvéd gy. e. 32 éves, olasz harctér
Csizmadia Antal–Szabó Zsuzsanna
- *Csizmadia Bálint* gyalogos, 101. gy. e. 28 éves, Szerbia
Csizmadia András–Sárközi Zsuzsanna
Felesége: Németh Erzsébet
- *Csizmadia Ernő* gyalogos, 16. gy. e. 27 éves, Szálnok
Csizmadia Péter–Baki Julianna
Felesége: Pap Horváth Julianna
- *Csizmadia István* őrzető, 101. gy. e. 20 éves, Gorjansko (Galícia)
Csizmadia Sándor–Szabó Julianna

- ☞ *Csizmadia Lajos* huszár, 3. huszár e. 32 éves, orosz harctér
Csizmadia Péter–Baranyai Julianna
- *Csmela Sándor* örvezető, 4. h. gy. e. 38 éves, San Martino
Csmela András–Kunos Julianna
Felesége: Zsedényi Mária
- *Czikora Antal* gyalogos, 77. gy. e. 28 éves, Novazicmia (Oroszország)
Czikora Lajos–Podlifka Karolin
- *Daubner Lajos* tizedes, 101. gy. e. 32 éves, Chirow
Daubner Mihály–Kiss Róza
Felesége: Diósi Brigitta
- *Dénes Antal* honvéd, 4. honvéd gy. e. 30 éves, orosz fogságban
Dénes István–Tóth Mária
Felesége: Mészáros Anna
- *Dénes Bálint* gyalogos, 101. gy. e. 28 éves, orosz harctér
Dénes Mihály–Dénes Katalin
Felesége: Vági Julianna
- *Dénes Bálint* gyalogos, 101. gy. e. 27 éves, Krukicnice
Dénes Sándor–Tóth Zsuzsanna
- *Dénes Imre* kocsis, 18 éves, Sankt Peter (Steiermark)
- *Dénes Sándor* gyalogos, 101. gy. e. 20 éves, orosz fogságban
Dénes István–Horváth Mária
- *Dér András* huszár, 3. huszár e. 19 éves, Jamion (olasz)
Dér András–Sárközi Erzsébet
- *Dér István* honvéd, 4. honvéd gy. e. 23 éves, ismeretlen helyen
Dér József–Dénes Katalin
- *Dimák Antal* kocsis 32 éves, Nagypalony
Dimák György–Zábrák Julianna
Felesége: Györgyi Mária
- *Dimák Mihály* gyalogos 101. gy. e. 37 éves, Szerbia
Dimák János–Szabó Éva
Felesége: Birkás Julianna
- *Dominkó Sándor* honv., 2. honvéd gy. e. orosz fogságban
Dominkó Sándor–Bíró Éva
- *Domoki István* gyalogos, 300. gy. e. 20 éves, Dukla-hágó
Domoki Mihály–Bors Zsuzsanna
- *Domoki László* gyalogos, 101. gy. e. 28 éves, Zloczow
Domoki Mihály–Oskó Julianna
- *Erdélyi Antal* tizedes, 20 honvéd gy. e. 27 éves, Orosháza
Erdélyi Antal–Tóth Katalin
Felesége: Tóth Mária
- *Fazekas István* gyalogos 101. gy. e. 28 éves, Zemplén
Oroszi Fazekas István–Berta Sára
Felesége: Sz. Horváth Etel
- *Fehér Antal* honvéd, 4. honvéd gy. e. 29 éves, orosz harctér
Fehér Mihály–Vági Mária
Felesége: Vági Róza
- *Fehér József* gyalogos, 101. gy. e. 22 éves, orosz harctér
Fehér Dávid–Szita Mária
- *Fehér Lajos* gyalogos, 101. gy. e. 20 éves, Vola Michova (Galícia)
Fehér János–Dimák Erzsébet
- *Fekete Imre* honvéd, 4. honvéd gy. e. 32 éves, Leipnik
Fekete Mihály–Szabó Katalin
Felesége: Sonkolyos Zsuzsanna
- *Fekete István* gyalogos, 302. gy. e. 20 éves, orosz harctér
Fekete István–Mórocz Julianna
- *Fekete József* honvéd, 4. honvéd gy. e. 20 éves, Laibach
Fekete Mihály–Szabó Julianna
- *Furár Kálmán* gyalogos, 101. gy. e. 24 éves, Gyöngyös
Furár Sándor–Baranyai Erzsébet
Felesége: Tóth Zsuzsanna
- *Für Lajos* gyalogos, 101. gy. e. 21 éves, orosz fogságban
Für Lajos–Keresztes Zsuzsanna

KOSZORÚS OSZKÁR

(Folytatása következik...)

OROSHÁZA CERUZAHEGYEN

Balogh Örse 104 alkotása között Orosháza templomai, középületei, városképi jelentőségű polgári házai, illetve az evangélikus egyházhoz kötődő épületei szerepelnek. A 12 evangélikus egyházi épületet ábrázoló rajza közül ezúttal az 1878-ban épült Zombai (volt: Megye) utcai Evangélikus Elemi Népiskola következik. 1987 óta ez az Orosházi Festők Csoportjának műterme. Falára 1988-ban került át a városalapítási emléktábla a Zombai utca 22. számáról, mivel azt új tulajdonosa 1987-ben lebontatta.

A volt iskola épülete (ma Zombai utca 63. sz.)

I. világháborús hősök temetője II.

A háború utáni nehéz években a hősi halottak temetőhelyeinek és sírjainak karbantartáshoz – országos viszonylatban is – közadakozásból próbáltak pénzt teremteni. Jó példával járt elől ebben az orosházi állami polgári fiú- és leányiskola, amikor 1917 novemberében az iskola tornacsarnokában hazánk védelmében elesett hőseink emlékére iskolai gyászünnepélyt tartott. Erre az iskolai, az orosházi és világi hatóságokat, a szülőket és a nagyközönséget is meghívták. Az ünnepség után az elesett hősök sírjára gyűjtést rendeztek. A következő, az elesett hősök emlékére rendezendő iskolai gyászünnepélyükre az 1918. július 28-án az Orosházi Újságban tettek felhívást „Lombos, virágos katonatemetőt” címmel.

Temetőügyben az orosházi nők is megmozdultak – özvegyek és anyák –, mindazok, akiknek kedves családtagjuk a katonatemetőben nyugszik. Az volt a vágyuk, hogy a hősök nyugvóhelye lombos és virágos legyen. De ezt csak úgy lehetett elérni, ha az elültetett fákat, cserjéket és virágokat rendszeresen ápolják és locsolják.

A Hősök temetője közelében viszont nem volt alkalmas kút, ezért a hozzátartozók elhatározták, hogy saját költségükön szivattyús kutat készíttetnek a temető mellé. Ennek érdekében aláírási ívet bocsátottak ki, melyen felkérték mindazokat, akiknek a hősök temetőjében halottjuk nyugszik, hogy a kút felállításának költségéhez járuljanak hozzá, hogy az mihamarabb elkészülhessen.

A belügyminiszter 1926 márciusában a törvényhatóságokat arról értesítette, hogy a hősi halottak sírjainak karbantartásához szükséges összeg előteremtésére – az addigi rendelkezésektől eltérően – ezentúl május utolsó vasárnapjára is engedélyez nyilvános országos gyűjtést. Ennek sikere érdekében elrendelte, hogy május 9-től 31-ig a hatóságok semmiféle más célra utcai gyűjtést ne engedélyezzenek, sőt az eddig kiadott engedélyeket vonják vissza. Korabeli hírlapi források utalnak rá, hogy ugyancsak 1926-ban a Sziciliában elesett magyar hősök sírjának ügyében is országos akció indult. A hírekből az is köztudomásra jutott, hogy Orosházának is nyugszik egy hős fia Szicí-

liában, név szerint Hovan Pál. Hazahozatalára 3 millió 750 ezer korona költség vállalása mellett nyílt volna lehetőség.

A hadszíntereken egyre csak szaporodtak a katonatemetők. Felsőbb rendeleter halottak napján Orosházán is iskolai gyűjtést tartottak a Kárpátokban elesett hősök sírjainak gondozására, melynek eredményeként 212 korona gyűlt össze.

A hősök holttesteinek hazaszállítását az orosházi szülők és hadiözvegyek közül is kevesen tudták felvállalni. A hősi halált halt katonák „temetése” olykor a hősök temetőjében jelképesen, fejfaállítással ment végbe. A hazaszállítás lehetőségei is korlátozottak voltak, 1917 júliusában például a hadseregparancsnokság rendeletet adott ki, amelyben „a hadszíntéri és hadtápterületeken” az exhumálásokat megtiltotta. A kérelmeket pedig elutasították, majd csak októbertől engedélyezték újra, ideiglenesen. A hadiesemények függvényében hozott intézkedéseket nehéz volt betartani. 1918 első hónapjaiban például a vasúti kocsik hiánya miatt volt kénytelen a hadsereg-főparancsnokság átmenetileg beszüntetni a holttesteknek vasutakon való szállítását.

A Hősök temetőjének rendben tartására a későbbi években is gondoltak. 1928-ban Kálmán Rezső evangélikus igazgatólelkész a hősi halottak sírjainak gondozására 30 pengőt utalványozott.

1930-ban Orosháza olyan helyzetbe került, hogy a község elöljárósága rendezni kívánta (és tudta is) a Hősök temetőjét. Ott ugyanis voltak olyan sírok, amelyekken semmiféle megjelölést nem találtak, így nem volt tudható, pontosan ki is nyugszik a hantok alatt. Ezért Orosháza község elöljárósága felhívást adott ki, amelyben kérte azokat, akiknek hősi halott hozzátartozójuk sírján semmiféle megjelölés nincs, hogy jelentkezzenek a jegyző irodáján, és ott adjanak felvilágosítást hősi halottjuk személyére vonatkozólag, hogy a sírkövet annak alapján elkészíttethessék.

Orosháza község képviselő-testülete ugyanis elhatározta, hogy a jeletlen hősi sírokat sírkövekkel kívánja ellátni. A munkák elvégzésére a helybéli Verók és Lévai cég kapott megbízást. A sírkövek felállítására 1930 márciusában már javában folyt, és a

jelöletlen hősi sírok nagy részén már ott volt az egyszerű, mindamellett tetszetős kivitelű sírkő. Összesen hatvankét új sírkő került a Hősök temetőjébe és a községi elöljáróság gondoskodott arról, hogy azok fel is legyenek állítva. Azokra a sírokra tehát, amelyeknél már nem volt hozzátartozó vagy olyan szegény volt, hogy sírkövet sem tudott hősi halottjának emelni, a község készíttette el azt, hogy az orosházi Hősök temetőjében minden hős sírja emlékkövel legyen megjelölve. A kövekre a hősi halott nevét, életkorát, és hogy hol esett el, vésették fel.

Itt kell megemlékeznünk arról, hogy a belügyminiszter rendeletére országszerte csak 1931 januárjában kezdték összeírni a háborúban eltűnt magyar katonákat. Több mint kétszáz ezer volt azoknak a száma, akiknek a különböző harctereken nyomuk veszett. Ezzel az összeírással remélték felőlük hitelesen megállapítani, élnek-e még valahol vagy meghaltak. Azon orosházi hősi halottak sírjait, akiknek hozzátartozói ismeretlenek voltak, a polgári leányiskola III. és IV. osztályának növendékei gondozták nagy szeretettel. A sírokra a község is minden évben elküldött egy-egy koszorút. Ezt a kegyeletes és önzetlen munkát több mint egy évtizedig végezték az iskola tanulói. Bizonyosságul szolgál erre dr. Hajdú Erzsébetnek, a polgári iskola egykori diákjának visszaemlékező írása, amelyben az I. világháborús hősi temető gondozásának szép példáját hozza elénk: „Most, amikor többször hallom a rádióban, látom a televízióban a katonasírok gondozásának, ápolásának tényét, eszembe jut a mi, 12–14 éves kislányokként (1939–1941 évben) végzett munkánk a Hősök temetőjében. Az I. világháborús sírokat gondoztuk: sorban, kapával, gereblyével, csoportban mentünk tanárnőnk vezetésével a temetőbe; ősszel halottak napja, tavasszal hősök napja előtt. Gazt irtottunk, kapáltunk, gereblyéztünk, csinosítottuk a sírokat. Virágokat is vittünk a sírokra, részben élő gyökeres növényt plántáltunk, részben pár szál virágot. Élőt. Művirágot soha nem vittünk a sírokra. Ezt a munkát olyan természetesen végeztük egy-egy hétköznap délután, mintha órarendi tantárgy lett volna.”

Orosháza kegyelele halottak napján

Egy 1924-ben alkotott törvény a nemzeti ünnepek közé sorolta a magyar hősök-re való emlékezést, május utolsó vasárnapját a Hősök Emlékünnepévé nyilvánítva. Orosháza minden évben méltó módon emlékezett meg hőseiről. A Hősök napjának megünneplése a városban hosszú éveken át azonos program szerint zajlott: délelőtt a Hősök szobránál, délután a Hősök temetőjében volt gyászünnepség. Utóbbi helyszínen minden alkalommal nagyszámú közönség jött össze, hogy a hősök emlékének áldozzon. Orosháza társadalmi egyesületei gyászfátyolos zászlókkal jelentek meg. Ement továbbá Orosháza közéletének számos képviselője. A Hősök temetőjében a Petőfi dalárda énekelt, majd a soros lelkesz mondott beszédet és imát az elesett hősökért. Szintén a Petőfi dalárda éneke zárta a temetői gyászünnepséget.

Például 1927-ben, Hősök napján a leventék kegyeleti stafétát indítottak a temetőbe. A staféta vasárnap délelőtt a Kossuth térről indult a Tánicsics Mihály utcán végig. A református templomnál elfordultak a Könd utcára, onnan az Erzsébet királyné (ma Kossuth Lajos) utcán át a Szentesi utcán át haladtak a temetőig. A temető bejáratához elsőnek érkező levente egy koszorút kapott, amellyel továbbfutott a hősök sírjáiig. Itt a koszorút Lázár jegyző vette át, és azzal a legközelebbi sírt megkoszorúzta. Délután a Hősök napi gyászbeszédet Kovács Andor esperes tartotta. A kegyeleti ünnep hagyományként élt Orosházán, a lelkeszek szolgálatával pedig szakrális jellegű volt.

Orosháza község halottak napján sem feledkezett meg azokról, akikről a községnek nem szabad megfeledkeznie. Azon hősi halottak sírjára, akiknek már nem voltak hozzátartozói, vagy messze éltek Orosházától, a községi elöljáróság koszorúkat rendelt, s a jegyzőt bízták meg azok elhelyezésével a hősi sírokra, halottak napjára. 1932-ben már harminc hősi sírt koszorúzott a község. Koszorút helyezett még el a község halottak napján délelőtt a Hősök szobrára, s a Kossuth-szoborra is.

A Hősök napja megünneplése a II. világháború után politikai és szimbolikus tartalma miatt tilalomlistára került. Csak a rendszerváltozást követően nyerhette vissza eredeti jelentését. A Magyar Köztársaság Országgyűlése, adózva az elmúlt ezredév magyar hőseinek emléké előtt, a nemzet er-

kölcsi adósságát törlesztette, amikor 2001-ben a magyar hősök emlékének megőrkítéséről és a Magyar Hősök Emlékünnepéről szóló törvényt elfogadta.

A méltó emlékezésért

Orosházán az Alvégi temetőben lévő I. világháborús hősök parcellája 2014 szeptemberére pályázati és önkormányzati források felhasználásával lett rendbe hozva. A temető ki lett tisztítva, füvesítettek, fákat pótoltak, a síremlékeket megtisztították. Az I. világháború 100. évfordulója alkalmából Orosháza Város Önkormányzata pedig márványtáblával ellátott emlékkövet állított a temetőhely sarkára. Sokan nem tudták, hol van az emlékhely, Bánfi Antal kőfaragó munkájánál jobb útbaigazítás nem szükséges. Az emlékkő felavatására és ökumenikus megszentelésére 2014. szeptember 22-én került sor, a Centenárium Emlékbizottság tagjai, a város képviselőiben megjelentek és az érdeklődők jelenlétében. Száz év után tehát emlékkő hirdeti: az I. világháború halottai nyugszanak itt. A mi hőseink nem a győzelemért adták életüket, ők azok, akiknek „létük csodáját elnyelte a golyóba zárt sötétség.”

Epilógus

A „Nagy Háború” átrajzolta az emlékeket, a lelkeket és a térképeket. A temetőben a háború áldozatainak (számunkra ismeret-

Alkotó: Bánfi Antal orosházi kőfaragó

A tábla felirata:
AZ I. VILÁGHÁBORÚ
HŐSI HALOTTAINAK
EMLÉKÉRE
1914–1918

lenné távolodott hősök) sírjai közt sétálva érinthet meg bennünket leginkább, hogy jelenünk és a száz év előtt történtek között érezhetően itt a legkisebb a távolság.

Némelyik emlékkő tövében egy szál száraz rózsza van, amely nem is olyan régen még láthatatlan, eleven gyökerekről táplálkozott. Akár a temető szimbóluma lehetne. Ebben a temetőben találtuk kőbe vésvé, hogy a háború okán Molnár Ferenc, a 101. gyalogezred katonája 18 évesen már hősi halott volt, a másik legfiatalabb áldozat pedig Ravasz József, aki a harctéren szerzett betegségében halt meg, életének 19. évében. Mihályka István tartalékos hadnagy 53, Tury Gyula honvéd alezredes 57 éves volt, amikor a háború véget vetett az életének. A hősök közül feltehetően ők a sírkert legidősebb lakói. A közvitéztek közül keveseknek vészték fel a neve alá, hogy hol, melyik fronton estek el a hazáért. Közülük kettőnek a nevét idézzük még ide: Csizmadia Ferenc a 101. gyalogezred közvitéze, 34 éves. Siljak, Szerbia 1914., Verrasztó Sándor a 101. gyalogezred közvitéze, 24 éves Kulajevics, 1915. És vajon Joczkovics Milos és Joun Badiun közvitézeket, meg az ismeretlen magyar és román katonákat hová várhatták haza, talán évtizedeken át, mint eltűnteket?

A centenárium évében az első világégés évfordulójának és hősi áldozatainak kíséreltünk meg emléket állítani. A ma emberében – akárcsak a krónikásban – önkéntelenül felmerül a kérdés: a száz év előtt hősi halált haltak emléket vajon megtudják-e őrizni a Hősök temetői a következő század folyamán?

VERASZTÓ ANTAL

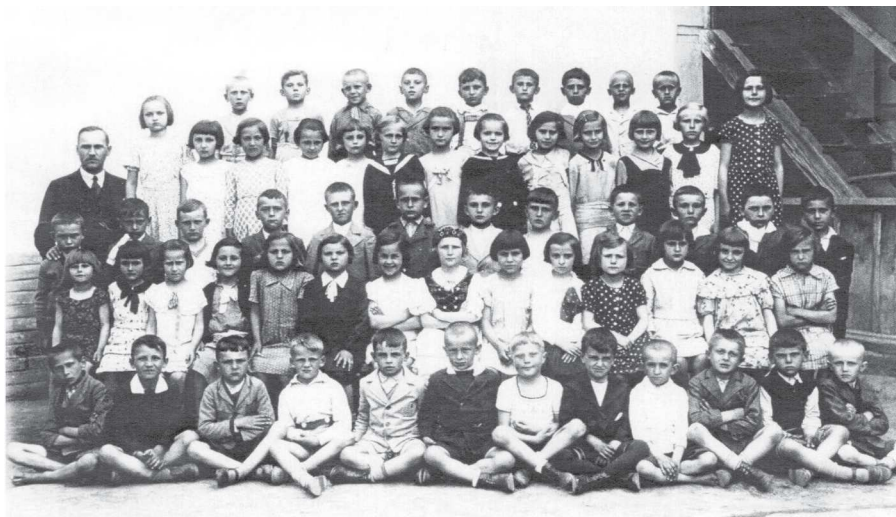
Vasárnapi istentiszteleteink igehirdetéseit a kedves testvérek hétről hétre meghallgathatják az interneten is, a következő honlapcímen: oroshaza.lutheran.hu Igehirdetéseink 2008. augusztus 31. óta mindig felkerülnek a világhálóra, így rendszeres közkinccsételük. Isten áldása legyen minden alkalmon, ahol az Ő igéje hangzik. Hisszük a prófétai tanítást, hogy: „...az én ígém is, amely számból kijön: nem tér vissza hozzám üresen, hanem véghezviszi, amit akarok, eléri célját, amiért küldtem.” [Ézs 55,11]

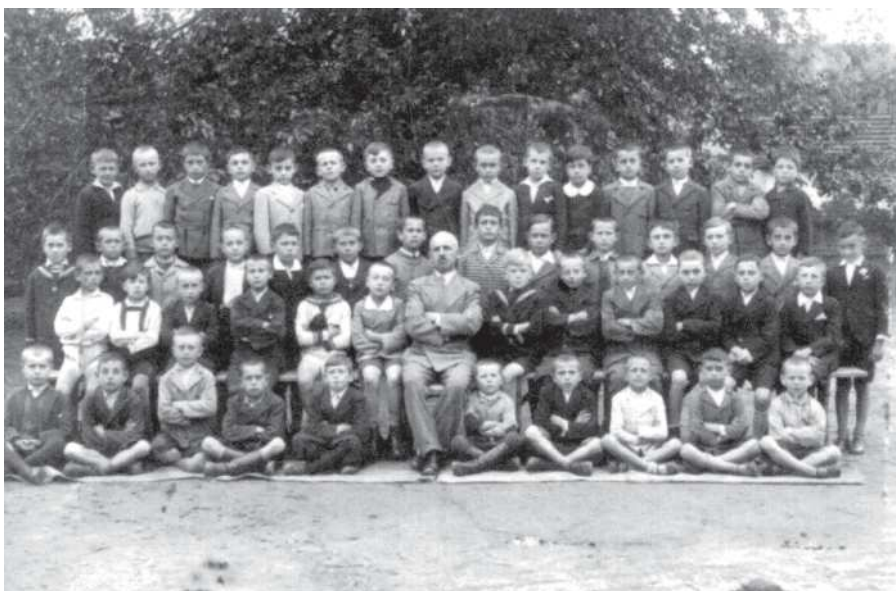
Fotóalbum

E címmel egy sorozatot indítottunk. Várjuk mindazok jelentkezését, akik egy-egy régóta őrzött fotójukat szívesen közzétennék lapunkban. Olyan, a 19. és 20. században készült fényképekre gondolunk, melyek evangélikus egyházközségünkhöz vagy a leányegyházakhoz kapcsolódnak. Lehetnek régi orosházi evangélikus iskolai fotók, konfirmációról, esküvőről, temetésről készült felvételek. Ábrázolhatják templomunkat, egykori iskoláinkat, egyházi épületeinket. Örülnénk annak is, ha eddig ismeretlen képeket kapnánk régi egyházi alkalmainkról, lelkészeinkről, tanítóinkról, más tisztségviselőinkről. Fontos annak pontosítása, hogy kit vagy mit ábrázol a beadott felvétel, hol és mikor készült. Feltüntetjük a fotó tulajdonosának nevét és (ha tudjuk) a fotográfusét is. Kérjük Olvasóinkat, hogy a lelkészi hivatalba, Csehi József hivatalvezetőhöz (Orosháza, Thék E. u. 2.) válogatás után juttassanak el, egy jól másolható, érdekes fényképet.

Most pedig gyönyörködjünk a régi felvételekben!

A Hajnal utcai evangélikus iskola I. és II. osztályos tanulói Tóth László tanítóval
(Orosháza, 1935) Beküldő: dr. Hajdu Erzsébet

A Táncsics utcai evangélikus iskola tanulói Zelenka István tanítóval
(Orosháza, 1936) Beküldő: Dénes Ferenc Károly

Káldy Zoltán püspököt köszönti az evangélikus templom előtt Koszorús Oszkárné és lánya, Évike
(Orosháza, 1967) Beküldő: Gavallérné Koszorús Éva

KOSZORÚS OSZKÁRNÉ KOVÁCS HAJNALKA

aranydiplomás óvodapedagógus, evangélikus presbiter, a Fénysugár Nyugdíjas Egyesület elnöke hosszan tartó, türelemmel viselt súlyos betegség után, életének 71., boldog házasságának 50. évében, 2015. január 30-án, a gyulai kórház onkológiai osztályán tért meg Teremtő Urához.

A legnehezebb időkben, 1944. október 11-én született Szarvason, amikor a II. világháborús szovjet front áthaladt a városon. Születésekor édesapja, Kovács Béla, a szarvasi Evangélikus Vajda Péter Gimnázium tanára, már nem volt otthon, katonai szolgálatot teljesített. Édesanyja, Tóth Klára tanítónő mellett az Orosházáról átköltözött nagymama, Tóth Lászlóné állt. A háborús helyzetben féltő szeretettel gondozták a kis jövevényt, igyekeztek a legfontosabbat, a táplálékot megszerezni számára. Az élet teljesen megbénult, a közigazgatás szünetelése miatt csak héthetes korában anyakönyveztek.

Iskoláit Szarvason végezte. Az alsó tagozatot a tanítóképző gyakorló iskolájában, a felsőt a Kossuth utcai leányiskolában. 1962-ben érettségizett a Vajda Péter Gimnáziumban.

Még abban az évben felvették a szarvasi Felsőfokú Óvónőképző Intézetbe. Pályaválasztásában szerepet játszott az, hogy szeretete a kisgyermekeket és maga is úgy érezte, rendelkezik azokkal a készségekkel, amelyek ehhez a szép és felelősségteljes hivatáshoz szükségesek.

1964-ben vette kézhez oklevelét. Orosházára, a Bajcsy-Zs. utcai óvodába helyezték, s a városban élő keresztyányához költözött. Egy évtizedig dolgozott ebben az óvodában, kellő gyakorlatot szerezve a munkában.

1965-ben férjhez ment Koszorús Oszkár könyvtároshoz, két lányuk született: 1966-ban Éva, 1969-ben Csilla.

1974-től a Gyopár utcai lakásukhoz közel eső, újonnan nyílt Könd utcai, lakótelepi óvoda vezető helyettese lett (1993-ig), majd ugyanott még két évig óvodavezetőként dolgozott. 1995-ben áthívták a Hajnal utcai evangélikus óvodába, ahol 1999-es nyugdíjba vonulásáig vezetőhelyettesként végezte a rábízott munkát.

Három és fél évtized alatt több száz óvodása volt, részt vállalt a város óvodai munkaközösségének feladataiból. Több irodalmi, környezetismereti és ének bemutató foglalkozást tartott Orosháza óvodapedagógusainak. Részt vett az óvónőképzésben, mintegy 15 gyakorló óvónőnek volt mentora, s vezető pedagógusi címet is kapott. Munkásságát elismerésekkel jutalmazták.

Óvodai munkája mellett példás családanya is volt. Ellátta férjét, nevelte két lányát, majd szeretettel vette körül unokáit: Gergőt, Petrát, Ákost. Két és fél hónapig segített Kanadában is, Franciska unokája születésekor. Kivette részét idős családtagjainak gondozásából. Keresztyányját, Tóth Idát, anyai nagyany-

ját és nagyapját, Tóth Lászlóékat, édesanyját és nővérét, Tóth Lenkét ápolta életük utolsó éveiben.

Meghatározó volt életében az evangélikus egyházhoz való kötődése. Apai felmenői között lelkészek (Jamriska és Leskó ágon), valamint tanítók is voltak. Anyai nagyapja, Tóth László 53 évig volt az orosházi egyházközség tanítója, majd kántora. Apósa Orosházán volt evangélikus lelkész és esperes, édesapja a Szarvasi Ótemplomi Evangélikus Egyházközség felügyelője volt haláláig. Ő maga 1993-tól presbiter, 2000–2012-ig az egyházközség jegyzője, 2002-től haláláig a Fénysugár Nyugdíjas Egyesületet vezetője. Ez utóbbi szolgálatát nagy odaadással és szeretettel végezte, egészen január 19-ei kórházba kerüléséig. Erről a munkájáról körülbelül negyven írásában számolt be az Orosházi Harangszóban. A 2001-es, Orosházán megrendezett III. Országos Evangélikus Találkozóinak (melyre 3000 vendég érkezett ide), egyik fő szervezője volt. Az utóbbi másfél évtizedben alkalmanként kántori szolgálatot is ellátott fő istentiszteleteken, a csütörtök esti istentiszteleteken és esküvőkön is, itt a templomban és az egyházmegye számos gyülekezetében. Az orosházi istentiszteletekre évek óta ő kérte fele az igeolvasókat.

Felmenőinek emlékét ápolva férjével együtt megírta édesapja, Kovács Béla és nagyapja, Tóth László portréját a Debrecenben, 2013-ban, illetve 2014-ben napvilágot látott „Pedagógusok arcképcsarnoka” reprezentatív könyvsorozat kötetébe.

Örült gyarapodó családjának, három testvérével mindvégig jó kapcsolatban volt. Lányai férjhez mentek, Éváéknál három, Csilláéknál egy unokája született. Kiegyensúlyozott életet élt. 2014-ben megkapta 50 éve szerzett oklevele után az aranydiplomát. Készült férjével és családjával együtt a március elején ünneplendő 50. házassági évfordulójukra. Készült a június elején születendő első dédunokája megérkezésére. Mindez már nem adatott meg neki. Hitét megtartotta, reménykedett, reménykedtünk mindnyájan a felépülésében. Éva lánya a legutolsó kórházi kezelés minden napján átment Gyulára, ugyanúgy férje is. Ugyanakkor három testvére (Béla László, Klára és Erzsébet) is megérkezett betegágyához. Életének utolsó napján meglátogatta Ördög Endre igazgató lelkész és Ihász Beatrix lelkész. Ott volt mellette lányának férje, Zoli, Petra unokája Szarvasról, Ákos Szegedről, és aminek nagyon örült, hogy Gergő unokája is megérkezett kórházi ágyához, a skóciai Aberdeenből.

Mikor 2012-ben Bonyhádon megkapta a Déli Evangélikus Egyházkerület Hűségérmét, az alábbi, Ézsaiás könyvében található ígét jelölte meg élete vezérfonalaként: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy!”

Hajnalka

„Az igaznak emlékezete áldott!” (Péld 10,7)

Az ötvenes években – gimnazista koromban – Szarvason ismertem meg a szép szőke Kovács kislányokat. Múltak az évek, s újra a '60-as években találkoztunk itt, Orosházán (a Dózsa György utca és a Bajcsy-Zs. utca sarkán levő bolt előtt). Váltottunk néhány szót, tudtam, hogy Orosházához kötődnek, itt él rokonságuk.

A '80-as évek elején osztályomba került egy illedelmes, kedves kislány: Csilla. Szőkesége a Kovács kislányokra emlékeztetett. Igen, ő volt Hajnalka gyermeke. Ismét előkerültek az emlékek.

A '90-es években nyugdíjas lettem. Az egyéni életünk szabadabb lett (már nem féltünk, ki kivel találkozik). Az egyházi élet is felélénkült. Egy ökumenikus alkalmon a Györy-teremben hallgattunk igét. Harmati püspök úr szolgált. Az igehirdetés után beszélgetés következett. A baráti társalgás alatt felvetődött: találkozzanak többször a nyugdíjasok, alakuljon egy ökumenikus nyugdíjas klub. Hajnalkát választottuk meg vezetőnek. Nevünk Fénysugár Nyugdíjas Klub lett. Igazi lelki feltöltődést jelentett a keddi és csütörtöki alkalom. Megismerhettük tagjaink lelki életét, hobbiját, foglalkozását. A nyugdíjas szó sok mindent eltakar: „Rang, dicsőség porba hullik” – mondja egyik énekünk.

Valóban úgy éreztük, hogy testvérek lettünk. Foglalkozásainkon énekeltünk, két versmondónk, Lenke néni és Piroska néni az ünnepkör aktuális verseit mondta el. Gyakran hallottunk felolvasást, a kirándulásokról beszámolót. Hajnalka jó pedagógiai érzéssel irányította beszélgetésünket nemesebb téma felé. Ő maga is gyakran olvasott fel. Egyik megragadó emlékem a „Fehérke” című könyv mondanivalója volt.

Közel hozta hozzánk a szenvedéstörténetet. Ma úgy emlékszem vissza, mintha a mienk, illetve az övé lett volna. Könnyeket csalt ki szemünkből Gyökössy Endre „Mai példázatok” című művének egy-egy fejezete is, mely valóban lélekápolás volt.

Sokoldalúságát tapasztalhattuk, láthatuk az elmúlt 12 évben: takarót, fáslit kötöttünk a leprásoknak – ő csomagolta, elküldte. Éneket tanított vagy éneket kísért. Betegeket látogatott. Az istentiszteletekre elhozta a mozgásukban, járásukban megfá-

radtakat, és vissza is vitte őket. Kulturális alkalmakat, kirándulásokat szervezett. Sokféle dologhoz értett. Lehet, hogy más nem vette észre, de egyszer-egyszer csendesebb lett. Jelentkezett betegsége, s erről alig szólt. Elmaradtak a felolvasások, versmondások, éneklések, a csütörtöki alkalmak, a névnap-i köszöntők. Ő nem panaszkodott. Az éves tervekben a kitzűzött programokat igyekezett megvalósítani. Töretlen erővel készült, készültünk a 10. évfordulóra.

Gyűjtöttük és fel is olvastuk a Fénysugárral kapcsolatos verseket. Ezután a megpróbáltatás évei következtek. Szünetese bennünket is formált: kitartást, reménységet, nagylelkűséget adott, megtanultunk bízni. Hitet adott, hogy szenvedések közepette éljünk másokért és álljuk mi is a próbát, mint Jézus.

*Ilyen az ember. Egyedüli példány.
Nem élt belőle több és most sem él,
s mint fán se nő egyforma két levél,
a nagy időn se lesz hozzá hasonló...*

*... a homlokán feltündökölt a jegy,
hoggy milliók közt az egyetleny.
[Kosztolányi Dezső: Halotti beszéd]*

A 2014. évről a beszámolót nagy betegen készítette el. Szünetésében családi gyász is érte. Telefonon tartottuk vele a kapcsolatot és mondtunk megerősítő, bátorító szavakat.

A fény legyőzi a sötétséget. Mi, az itt maradtak legyünk továbbra is fénysugárra, mely a sok-sok könnycseppet szívárvánnyá formálja.

**NIKODÉMNÉ
SZEDMOHRADSKY ZSUZSA**

Oláhné Tóth Gabriella:

Emlékezünk

*Szíven ütött halálhíred,
Nagyon nehéz volt elhinni,
hogy drága, hűséges szíved
örökre megszűnt dobogni.
Sosem voltál a magadé!
Szétszottrad az életed,
mint egykor Jézus szétszottratta
az öt kis árpakenyeret.
Imádkoztál a betegekket,
felüdítetted a szomjazót...
Mindenké voltál. A miénk is.
Hű szolga, testvér és anya.
Úgy fáj a sok-sok közös emlék,
s, hogy nem láthatlak többé soha!*

*Szíven ütött halálhíred,
testvérem, megsíratlak!
De könnyeim utat nyitottak
a szívből jövő hálának.
Mert áldott volt az életed,
s csendes halál lett ajándékom.
Szolgálatod itt betöltötted,
s az Úr téged elragadott,
az Ő földi hajlékából
égi, örök hajlékába.
Megállsz Isten trónusánál
a boldogok seregében...*

*... nem fogy ki ajkadon az ének
az örökkévalóság Istenének.
Tudom, hogy alázatos lényed
dicsőülten ragyog odaát,
mikor hűségedért az Ő keze
teszi fejedre a koronát.*

Viszontlátásra, Hajnalka!

Kedves Hajnalka, most búcsúzunk tőled, de nem végérvényesen! Csak egy időre, a remélt viszontlátásig.

Évtizedek emlékképei, felvillanó pillanatai jelennek meg és suhannak tova, véletlenszerűen. Nem életút, nem élettörténet. Az emlékezés mozaikkövei. Aprók és nagyobbak, szürkék és színesek. Mint maga az élet.

Különös, talán ide nem illő, de nagyon is eleven az a kép, ami rendszerint megjelenik előttem, valahányszor twist zenét hallok, s most minduntalan előtolakszik: baráti társaságban az akkor nagyon divatos új táncot járja egy pár olyan hihetetlen lendülettel, hajlékonyan, ruganyosan, hogy bele-szédülök, ahogy nézem. A két boszorkányos táncos Koszorús Oszkár és ifjú felesége, Hajnalka. Sugárzóan fiatalok, erősek, boldogok... elöttük az élet.

Hajnalka, hosszú idő múlt el közös emlékek nélkül, de mindvégig összetartó kapocs volt és maradt a barátság, a közös hit, a gyülekezet.

Tudtam, tudom, hogy a lendület nem lankadt. Az erőre és kitartásra szükséged volt: hivatásod az óvoda, és családod, gyermekeid is külön-külön teljes odaadást kívántak.

Emlékszem cseperedő leányaitokra: Csilla szép mosolyára, Évike kedves alakjára. Ő a nyomdokaidba lépett.

Aztán lecsapott rád korunk rettegett betegsége. Küzdelem következett, műtét, kezelések, és Isten segítségével győztél. Kaptál két évtizedet... kiteljesedést.

Tevékeny nyugdíjas évek otthon és az egyházi életben, jegyzői tisztség a gyülekezetben, kántori szolgálat presbiterség, és életed utolsó szakaszának nagyszerű telje-

sítménye: a Fénysugár klub, az orosházi evangélikus gyülekezet nyugdíjas közösségének vezetése.

Rengeteg energiával, találékonysággal, változatos ötletekkel tetted színessé, tartalmassá a délutánokat, a kirándulásokat és soron kívüli ünnepi alkalmakat. Senkit nem ismerek, aki ilyen jól tudta volna csinálni. Még folytattad volna, de a régi kór újból támadt.

Súlyos szenvedések között is megőrizted hitedet. Reménykedtél. Hősiesen álltad a sarat. Csodáltalak. Szemedbe mondtam, hogy felnézek rád! Felnézek most is, amikor búcsút intek. Te átmentél a másik oldalra... Hiszem, hogy ott majd találkozunk... Isten velünk, viszontlátásra!

FÜRST ENIKŐ

Túrmezei Erzsébet:

Por és hamu vagyunk!

*Megint temetünk. Most temettünk nemrég...
és a legrégebb írott magyar emlék
mondata járta át szívünk, agyunk:
„Bizony por és hamu vagyunk!”*

*Ősi örökség. Ránk testált Isten.
Halotti beszéd, hogy élni segítsen,
mást keresni, nem amit itt hagyunk!
Hiszen por és hamu vagyunk.*

*Nézem az urnát... Intsen ez az óra
felfigyelni az Örökkévalóra!*

*Meddig a mienk a kincsünk, aranyunk,
ha csak por és hamu vagyunk?*

*Halotti beszéd, ősi magyar emlék,
bár figyelni rád, bár szívünkre vennénk,
hogy mulandó itt örömünk, jajunk,
hiszen por és hamu vagyunk.*

*De élő Jézus, a Te tiszta fényed
ragyogja át a Halotti beszédet,
legyen rád diadalmas felelet!
„Bizony por és hamu vagyunk!”
De aki hisz, örökre él veled!*

Kedves Testvérek!

Gyülekezetünk fennmaradása és hitéletünk sokszínűségének megtartása érdekében újra és újra hangsúlyozva kérjük mindenki anyagi áldozatvállalását. Adományaik, az egyházfenntartói járulék, a perselybe szánt összeg befizetésének és mértékének önkéntessége kifejezi: nem kívánunk erőn felüli terhet róni senkire, de gyülekezetünk nem nélkülözheti a támogatásnak ezt a formáját. Közösségünkért való felelősségükből, szeretetükből fakadóan várjuk tehát felajánlásait. Ha valakinek könnyebbséget jelent, akkor az egyházközségnek szánt felajánlást nem kell egy összegben befizetnie, lehetőségeihez mérten kisebb részletekben is lehetséges. A befizetések ügyében Lelkészi Hivatalunk munkatársai mindig készséggel állnak segítségükre.

Minden támogatásukat megköszönve: **ÖRDÖG ENDRE** igazgatólelkész

Levéltárunk kincseiből X.

Az 1836-os *Canonica Visitatio* (folytatás)

B) A lányok vezetői, avagy tanítói ketten vannak:

1. Gottztágh István: Rozsnyón, Gömör megyében, Gottztágh József nevű polgár apától és Fischer Caritástól született 1794. augusztus 18-án. Az elemítől a retorikai oktatásig mindent otthon tanult, majd Pozsonyba ment, ahol filozófiát és teológiát hallgatott, onnan Rozsnyóra visszatérve a tekintetes Tornaljai Károly úrnál nevelősködött. 1818-ban Trencsén megyében a tekintetes Sándor Tamás úrhoz ment Kis-szoicéire intézőnek, itt egy évet és két hónapot töltött el, majd hazatért. Azután az orosházi egyházközség meghívta a lányok tanítójának, ezt elfogadva 1819-ben eljött, és innentől kezdve itt végzi a munkáját.

2. Golian Mihály: a Békés megyei Mezőberényben született 1816. augusztus 16-án. Apja Golian János, anyja Zacharides Erzsébet. A helyi gimnáziumban befejezve tanulmányait, a donatista, grammatikus, szintaxista és retorikai osztályt, a filozófiai–teológiai osztályra ment át, majd két év múlva megkapta és elfogadta az Orosházi Evangélikus Egyházközség tanítói állásajánlatát, és azóta leánytanítói munkáját végzi a munkatársával együtt.

a.) *A képzettségi és erkölcsi jellemzők.* Vannak igen művelt és okos férfiak, a beszédben sem közönségesek. Egyébként szelídek, jóságosak, egyáltalán nem veszekezős természetűek. Az egyházközségnek semmije nincs, amiből még elvehetne, de úgy tűnik, a maga feladatát ellátja.

b.) *Szorgalmasak-e a tanításban?* A kántori hivatal miatt a tanítási órák időnként hiányt szenvednek, különösen télen, temetés miatt. Egyébként ez ritkán fordul elő, mivel sosem bünteti meg őket emiatt az egyházközség, amely pedig a lelkeseknek és a tanítóknál mindenek előtt a munkában való szorgalomra ügyel. Három órát, néha pedig különösen, ha többen vannak, négyet is tanítanak délelőtt és délután, ahogy azt a gyűlés meghatározta. Oktatnak éneklést, a kisebbek könyv nélkül, hallás után tanulják a Szentírást. A katekézisben a Seniorátus által előírt könyvet használják, a Szimonides-félét, ahogy azt már fentebb említettük.

c.) *Az oktatás tárgyai – d.) Könyvek, melyeket az oktatásban használnak* (Ezekre egyszerre fogunk válaszolni.) Oktatnak olvasást, éneklést, írást, nagyobb és kisebb katekézist, földrajzot, természetrajzot, fizikát, erkölcsi szabályokat, a reformáció történetét. Szakaszokat könyv nélküli megtanulásra az evangéliumokból és a katekézisből vesznek. Ezeket a felsoroltakat tanítják mind a négy osztályban úgy, hogy egyik évben többet, másokban kevesebbet tanítanak, hozzáigazítva magukat a tanulók tehetségéhez és korához. Könyvek, amelyeket az oktatásban alkalmaznak: énekeskönyv, evangéliumos könyv, Hübner-féle bibliai történelem, Kis-Tükör, Szimonides-féle Katekézis, a bibliai történelem összefoglalása, és egyéb hasonló olvasmányok, amelyek megfelelnek és illenek a tanulók tehetségéhez és képességeihez.

VI. oldal

B) *A tanulók száma.* Az időponttól függően változó, sohasem állandó, mivel a tavasz kezdetekor a mezei munka köti le őket, nyáron a nyájak őrzése vagy a gyümölcsshordás, de előző évben mégis 960-an jártak az anyaiskolába. Az iskola kapuja egész évben mindenki számára nyitva áll, de aratástól szüretig kevesen látogatják. Minden évben, az összes osztályban tartanak félévi vizsgát, presbiterek és bírák jelenlétében, január vége körül. Húsvét ünnepe után tartja az év végi vizsgákat az egész esperességben a dékán, aki a jelentéstételen felül még az esperességi gyűlésen is elnökölni szokott. Mindenekelőtt a szegénység miatt nem küldik iskolába azokat, akik télen nem tudnak gondoskodni a megfelelő ruházatról, különösen, ha az iskola messzire esik a lakóhelyüktől.

C) *Az iskola épülete.* A fiúknak most épül egy, két osztály számára elég helytel rendelkező épület, igen kényelmes lakóhelytel a két tanítónak, boltzatokkal, éléskamrákkal, pajtákkal megfelelően felszerelve. Két épület van továbbá a lányok számára, az egyik a templomnál helyezkedik el, a másik a falu alsóbb részén. Habár az egyik

esetében javítást határoztak el, ezt aligha lehet végrehajtani, az új iskola építésére fordítandó költségek miatt.

D) *Az iskolaigazgatók jövedelme.* Ezen a csatolt iraton megtalálható mind a négy igazgató jövedelme. Szintén hasznos lenne egy, az oktatók meghatározott fizetéséről szóló irat, mind a tanítók, mind a tanulók miatt, mivel akiket nem terhelnek hátralékok, azoktól ily módon vissza lehetne vonni a követeléseket.

E) *Milyen alapítvány van az iskoláért?* Eddig semmilyen.

F) *Van-e külön felügyelője az iskolának?* Az egész Seniorátusban senki.

G) *Vannak-e iskolai könyvek a tanítók és tanulók használatára?* A Hübner-féle evangélium.

H) *A dékán befolyása az iskolában. Ha ellátogat, ír-e elő olvasmányokat?*

A dékán neve az elején szerepel azoknak a vizsgajelentéseknek, amely vizsgákon elnökölt. Minden évben egyszer látogat el, amikor a vizsgák vannak. Az olvasmánylisták kezdettől fogva ugyanazok, mivel az íráson, olvasáson, számtanon kívül más tárgyakban nem szokott rendelkezni. Az iskolánk közönséges, avagy vidéki képzést nyújt, tehát az olvasmánylisták meghatározottak és megváltoztathatatlanok.

VI. főpont

Kik és hányan vannak a bábák?

Vannak-e gyógyítással foglalkozó és arra esküdt emberek?

Vannak. A bábák a következők: 1. Sós-né, 2. Kötzéné, 3. Veresné, 4. Szalainé, 5. Botsányiné, 6. Izátskiné, 7. Szuláné, 8. Sárköziné, 9. Kis Györgyné, 10. Újfalusyné. Fizetésük minden szülésnél 36 krajcár készpénzt és élelmet tesz ki. Van továbbá az eddig nem említett megyei bába. Tehát ők azok, és a megnevezettek kívül vannak még orvoslásból vizsgázott, azt végző és arra felesküdt emberek, akik szükség esetén a kereszteléshez is értenek.

(A befejező rész következik...)

Kórustalálkozó Tusnádfürdőn

„Énekeljete az Úrnak” [Zsolt 98,1]

Február első hétvégéjén nagy élményben volt részem. Elkísérhettem Vivit kórusunkat az erdélyi Tusnádfürdőre. Alcsíki kórustalálkozóra kaptak – vendégkórusként – meghívást.

A kora hajnali indulás ellenére mindenki lelkes és vidám volt, örültünk az együtt létnek. Mire a hosszú út után megérkezünk, szép téli idő fogadott bennünket: havazott.

A finom ebéd után elfoglaltuk a szállásunkat, egy szép hegyekkel körülvett panzióban. A szobák kényelmesek, jól felszereltek, melegek, barátságosak voltak. Délután kis séta következett a hóesésben, és kóruspróba a közeli templomban, ahol másnap a találkozót tartották.

Az esti vacsora után (ami persze megint bőséges volt), hivatalosak voltunk egy farsangi népszokásokat bemutató rendezvényre. Ekkor már az idő elég zord lett, rendületlenül havazott és nagyon fúj a szél. Ennek ellenére lelkesen készültünk a bemutatóra. Az Anna Szálló udvarán épp gyülekeztek a résztvevők, a különböző népviseletbe és maskarába öltözött szereplők.

Sajnos az idő nem kedvezett a rendezvénynek, de azért mi hősiiesen kitarítottunk. Nagyon ízes, humoros, népi szokásokkal teli farsangi játékot láthattunk, s a jeges szél sem tudta csökkenteni hangulatunkat. Persze ezt azért javították az asztalokon elhelyezett pálinkák, teák és forralt borok. A vé-

gén elfogyasztottuk a „havas” farsangi fánkot is.

Ezek után mindenkinek jól esett a pihenés a meleg szobákban. Másnap ismét kiadós reggeli következett, majd indultunk a templombeli kórustalálkozóra. Az épület teljesen megtelt, gyönyörű látvány volt a sok népviseletbe öltözött kórustag, megjelent a környező falvak apraja-nagyja. A misén a testvérvárosok elöljárói is részt vettek. Tamás József püspök úrtól tartalmas prédikációt hallottunk a zene szépségéről és összetartó erejéről, ami mindenhol és mindenkor Isten dicsőségét zengi.

Nyolc kórus vett részt az immár 20. alkalommal megtartott találkozón. Az orosházi vendégkórus szerepelt elsőként, két művet adtak elő, úgy gondolom sikerrel.

Az alcsíki kórusok minden tagja népviseletben lépett fel. Fantasztikus volt a sok gyerekből, felnőttből, idős korosztályból vegyesen felálló nagy létszámú kórusok előadása. Nagyon tartalmas volt a vendéglátó Tusnádfürdő kórusának szereplése, akik a mise liturgiájában is jelentős részt vállaltak.

A végén minden karnagy emléklapot és egy fából faragott szobrot vehetett át, majd közös énekléssel ért véget a templomi program. Ezt követően felsorakoztak a résztvevők, ki-ki a saját helysége névtáblája alatt, s élőzenével vonultunk végig a város főutcáján a sportcsarnokban tartott díszebéd színhelyére.

A gyönyörűen megterített asztaloknál már megint minden földi jóval elláttak bennünket, egy zenekar hangulatos zenét játszott, a vendégek fáradhatatlanul ropták a táncot. Itt is fellépett a kórusunk, nagy tapssal jutalmazták szereplésüket.

Este meglátogattuk a nemrégiben átadott wellness fürdőt, ahonnan mindenki felfrissülve, újabb élménnyel gazdagodva térhetett vissza a szálláshelyre, ahol ismét kiadós vacsorával vártak minket.

A kórustagokkal ezután még elsétáltunk az Anna vendéglőbe, ahol pár kancsó bor mellett jókat nótáztunk a tusnádi polgármester úr és munkatársai társaságában. Nagyon jól telt el a hétvége, testben és lélekben megújulva indultunk vasárnap hazára... természetesen egy minden igényt kielégítő, tartalmas reggeli után.

Sok tapasztalattal lettünk gazdagabbak. Hallanunk kellett, hogy igazán akkor szól jól és szépen egy kórusmű, ha nagy létszámú a kórus. A karnagy úrral el is határoztuk, hogy megpróbálunk ez ügyben tenni. Ő már szólta is a következő presbiteri összejövetelen erről. Én is szeretném a testvérek szívére helyezni, hogy segítsük ezt a jó kezdeményezést, amit a Vivit kórus végez. Jó érzés látni és hallani, hogy a „mi” kórusunk énekel, és úgy gondolom, hogy ennek közösséget formáló ereje is van.

SZEKERESNÉ Dr. RUSZNÁK JOLÁN

Együtt az imádságban

*„Imádkozó kéz nem követ el rosszat,
Imádkozó kéz csendesen nyugodhat.
Imádkozó kéz hoz nagy békességet,
Imádkozó kéz fedez el bünt, vétket.
Imádkozó kéz kettő egyesül,
Imádkozó szív sosincs egyedül.”*

[E. Thumser – ford: Túrmezei Erzsébet]

Cikkünk az elkeseredés és a felhívás jegyében született. Nincs igény az imádságra? Elsikkadt a kegyelem? Luther

Mártont is az ilyen lelkiállapot indította és gondolkodtatta el, amikor az egyház szellemiségének megújításán gondolkodott. Ezzel elindult a reformáció, ami ezeket állította a megújult hívők táborába.

Teréz anya szavait idézve: „Felfedeztem minden siránkozás okát, minden baj gyökerét. Hiányzik az imádság. Társadalmunk megújulásának az imádságból kell kiindulnia... Kudarok és csalatkozások is abból erednek, hogy elhanyagoltuk az imádságot. Az imádság a lelki és szellemi élet tápláléka.

Ha elhanyagoljuk, a szellemi és a lelki élet elsovad.”

Hiszem, hogy lelki életünk és egyházunk megújulásának is ebből kell kiindulnia. Egyéni és közösségi ima, közbenjárás másokért, egyházunkért, önmagunkért mondott könyörgés. E sorok írójaként elgondolkodtatni szeretnék, dédszüleinkre, nagyszüleinkre emlékezve. Az ő idejükben elmaradhatatlanok voltak az imaórán való részvételek. Imádság, csend, ének – elvesztettük őseink örökségét?

☞ Pedig öröm van az imádságban! Minden alkalommal, amikor kis csapatunk (mostanra már csak 2-3 tagja maradt) imáórai alkalma véget ér, a lelkem felüdül, hiszen ezt az órát Istennel töltöttem. Társaimmal közösen könyörögve egyházunkért, egymásért, az Úr elé visszük ügyeinket, emberi nyomorúságainkat, legyen az gyülekezeti vagy magánjellegű. Tudom, hogy otthon mindenki elsorolja egyéni fohászait, de a hangosan, közösségben elmondott ima, könyörgés vagy hála szavai erővel hatnak, mert az imádság a lélek lélegzetvétele. Jézus is azt mondta: „*Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.*” [Mt 18,20] Mi is szó szerint: ketten vagy hárman szoktunk lenni, és hiszünk, hogy Jézus köztünk van.

Az imakör nem lelkészi kezdeményezésre jött létre, hanem a Gyülekezeti Nővéri Szolgálat szervezésében indult útjára. Összejöveteleinknek felépített tematikája van: énekkel kezdünk, majd az imahengerekből – ami sajnos, már jó pár hónapja üres – elosztjuk egymás között a meghallgatásért, segítségért könyörgők kéréseit, és imádkozunk értük. Majd az egyéni fohászok, hálaadások következnek, végül pedig gyülekezetünkért, lelkészeinkért imádkozunk.

Minden imádságsort egy-egy énekkel zárunk le.

Kezdetben sokan voltunk, mostanra eléggé megfogyatkoztunk. Nem tudom, mi az oka ennek. Imakörünk végleg lehatja a rolót? Nincs mit kérni? Érdemtelené vált szolgálatunk? Ezért kérem az Olvasót, aki most időt szánt cikkünkre, hogy ve-

gye komolyan a felhívást: ne sajnáljuk az imádságra szánt időt! Bátran vigyük kéréseinket Isten elé, akár közösségben is felvállalva azt! Van miért és van kiért imádkozni!

A közösségi imának építő ereje van, a közbenjáró imádság másokért szól, nemcsak magunkért! Vagy egy ügyért, mint

ahogy Jakab apostol is felszólít: „... imádkozzatok egymásért!” Itt nemcsak a magánkérésekre, Istennel való beszélgetésre, hanem a közösségi imára is gondolok. Olvasuk csak el Jakab apostol levelének 5. fejezetéből az imádság erejéről szóló részt! Az imádság erősít, gyógyít, megtisztít. Felszabadít, hogy megújult erővel induljunk tovább.

Tudom, hogy sok terhet cipelünk, tegyük le együtt, közösen az Úr elé, mert a valamely ügyért való együtt könyörgésnek hathatós ereje van. Olyan, mint a megosztott súly, amit már nem egyedül kell hordozni. Itt nem gyónásról van szó, hanem a teher megosztásáról, legyen az lelki vagy testi nehézség. Tudunk és tudjunk együtt imádkozni, éljünk ezzel a lehetőséggel! Mert ezt a szolgálatot bárki, bárhol, bármikor végezheti, és valós segítséget nyújt másoknak. Köszönet a meghallgatásért!

JANKAINÉ ZELENKA ANIKÓ

*Üi.: Akinek cikkünk felkeltette az érdeklődését, és szívesen csatlakozna, jelezze a Lelkészi Hivatalban vagy keresse az imakör vezetőjét, Kovács Csillát!
Elérhetősége: 06 70/254-6635*

Levéltárunk 2014. évi krónikája

A 2014-es esztendő egyik legnagyobb munkája volt az anyakönyvek és jegyzőkönyvek digitalizálása, ami régi kincseink megőrzését jelenti az utókornak. Az Evangélikus Gyűjteményi Tanács egy digitalizáló műhelyt hozott létre Budapesten, az Országos Széchényi Könyvtárban, ahova az elsők között sikerült eljuttatnunk egyházközségünk 120 eredeti keresztelei, házassági és halotti anyakönyvét, valamint 1818-tól írott jegyzőkönyveit. Ezeket a múlt év végéig visszazállították. A digitalizált állományok levéltári vagy otthoni kutatásának feltételeiről (a jogi szempontok, a géppark, az internetkapcsolat figyelembevételével) a későbbiekben lesz döntés.

Két pályázaton szerepeltünk eredményesen: 240 ezer, illetve 150 ezer forintot nyerünk restaurálásra, és egy A/3-as, szkenelésre is alkalmas készülék beszerzésére. Az év folyamán mindkettő megvalósult.

A legelőbb (35 fő), családtörténeti kutatást végeztek, 15 fő egyéb témákhoz kere-

sett anyakönyvi és levéltári forrásokat. Kutatták Orosháza nemeseit, az Evangélikus Nőegylet munkásságát, a helyi gazdatársadalom és a helyi posta történetét, továbbá az evangélikus oltárterítők, az evangélikus óvoda, Lajosszénás, az I. és a II. világháború témakörét is, de teológiai szakdolgozathoz szintén kerestek irodalmat. A legelőbb természetesen Orosházáról érkeztek levéltárunkba, ugyanakkor 13 más településről is volt érdeklődő – Budapesttől Sopronig, Kecskeméttől Szentendrőig. Néhan telefonon, e-mailben kértek segítséget, európai országokból és Amerikából is.

A gyülekezetünkben megrendezett regionális felügyelői konferencia fél száz tisztségviselőjének bemutattam levéltárunkat, szóltam az itt folyó munkáról.

Levéltárunk elnyerte a MACSE (Magyar Családtörténet-kutató Egyesület) *Az Év Kutatóhelye 2014* díját. A rangos elismerést itt, Orosházán adta át dr. Kollega Tarsoly István elnök és dr. Kovács Eleonóra, a

Gyűjteményi Tanács elnöke. Megtisztelte jelenlétével és szólt az ünnepség résztvevőihöz Szemerei János püspök úr. A levéltári munka méltatását Ördög Endre igazgató-lelkésztől hallottuk.

Az elmúlt évek összehasonlító statisztikai adatai: 2012-ben 39 kutató 178 alkalommal látogatta meg levéltárunkat és 783 dokumentumot tanulmányozott. 2013-ban 49 kutatót regisztráltam, akik 183 ízben fordultak meg a levéltárban és 1407 dokumentumot kaptak kézhez. 2014-ben 50 regisztrált kutató jelent meg nálunk, ők 202-szer kerestek fel bennünket és 1396 dokumentumot olvastak helyben.

Végezetül közzéteszem levéltárunk nyitvatartási idejét: hétfőn 8–16 óráig, kedden fél 9–16 óráig, csütörtökön 8–12 óráig állók az érdeklődők rendelkezésére. Szeretettel várom a kutatókat, a régi orosházi család-, hely- és egyháztörténet iránt érdeklődőket!

KOSZORÚS OSZKÁR

Diakóniai hírek

„*Akinek Krisztus ott lakik a szívében, az magában hordozza a mennyországot, bárhová is menjen.*”

[C. Welsley]

Meggyőződésem szerint ez az idézet tükrözi leginkább a diakónia tevékenységét, munkáját. Ki-ki szeretetet, örömet, megértést visz látogatásakor azoknak, akik családjuktól távol, vagy család nélkül maradván egyedül élnek és alig várják, hogy látogatót kapjanak. Nyugodt lélekkel elmondhatom, a mi kis csapatunk minden tagja maximális együttérzéssel végzi ezt a feladatot.

A karácsonyra készített ajándékok is időben eljutottak mindenkihez, bár volt néhány, melyet közülünk nem tudtak elvinni az érintetteknek. Azokat kérésre Szokodi László testvér juttatta el. Itt ragadom meg az alkalmat, hogy köszönetemet fejezzem ki szolgálatáért.

Az eddig is végzett látogatásokat tovább folytatjuk. A szociális otthonokban tartott istentiszteletek előkészítésében és szervezé-

sében résztvevők lelkiismeretes munkája is bizonyítja, hogy várják az idős emberek ezeket az alkalmakat, és egyre nagyobb létszámmal hallgatják az igét.

Lázárné Marika szervezésében megkértük Lázár Zsolt esperes urat egy február 10-ei előadás megtartására, aki Pál apostol élet-történetéről beszélt az egybegyűlteknél. Erre az alkalomra meghívtuk nyugdíjas klubunk tagjait is, így szép nagy létszámban voltunk jelen.

Az énekeskönyv 389-es, „Jézus, te égi szép” kezdetű énekével indult az előadás. Saul és Paul csak egy betűnyi különbség, de micsoda különbség, olvashattuk a kivetítőn, s pergett tovább a nagy apostol élettörténete. A könnyed hangvételű előadásból sokat tudtunk meg életútjáról, a hozzá kapcsolódó népi megfigyelésekről, megtérése utáni tetteiről. A befejező, 328-as számú „Az Úr csodásan működik” kezdetű ének után farsangi meglepetés várta a jelenlevőket. A kardoskúti Fehér-tó étterem tulajdonosai fánkkal vendégelték meg a társaságot. Kedves, kötetlen beszélgetéssel telt el a délután. Az esperes úr színházi

előadásra hívott mindenkit Szarvasra, február 17-re. Gyors szervezés eredményeként 18 személy busszal eljutott az eseményre és ott töltötték a délelőttöt. Előadás után a szeretetotthonban ebéddel várták a résztvevőket. E tartalmas program után kellemes élményekkel tértek haza a csoportunk tagjai.

A februári összejövetelen elhatároztuk, hogy a tavalyi évhez hasonlóan most is kis húsvéti meglepetés ajándékot visznek a diakóniai csoport tagjai a szeretetotthonok lakóinak, és az istentisztelet után megajándékozzák őket. Az ajándékok összekészítése március 23-án csapatmunkával történt. A böjt és a húsvét jegyében a látogatásokat is szorgalmazzuk, hogy aki vágyódik az ige hallgatására, úrvacsora vételére, annak meg tudjuk szervezni. Szolgálatainkhoz továbbra is az Úr segítségét kérem az Útmutatóban talált idézettel:

„Segíts, hogy hűségesen megőrizzük azt, amit szívünk megragadott. Add, hogy mások is megtapasztalják: nálad van az élet igéje” (Ph. Spitta)

KOVÁCS TIBORNÉ

Színes istentisztelet

Az oltár türkizzöld, tengerkék, napsárga. A Biblia János evangéliuma 13. fejezeténél kinyitva. Az oltárasztalon kincsesláda, kagylók, gyöngyörű, színes kavicsgyöngyök, egy üvegtálban homok. A keresztet tartó kis kerek asztalon ciklámen színű drapéria fut, egészen a földig. Mécsek, kagylók, gyöngykavicsok és egy csörgő zeneszerszám. Az oltárkorlát és a térdeplő is különleges. Kék drapéria idézi a hullámozó tengert. A virágok, kagylók között a térdeplőn egy strandpapucs. Az oltártérben még van egy vízzel töltött üvegtál, a korlátot átvetett fürdőlepedők.

Így idéztük meg március 8-án, vasárnap a Győry-teremben tartott délutáni istentiszteletünkön a bahamai szigetvilágot. Ökumenikus világimánapi alkalom volt ez. A hónap második vasárnapja lévén a Reménység istentiszteleti szolgáló csapat zenélt volna, de sajnos technikai okok miatt

ez nem valósulhatott meg. Ezért a billentyűknél Lestyán Mihályné ült, Csehi József pedig gitározott. A javasolt dicséretetek szinte mind ismertük, a dicsőségéneket pedig megtanultuk. Az előkészítésben is nagy segítség volt Nikodém Noémi baptista gyülekezeti vezető, aki a kivetítőt kezelte. Református, katolikus, baptista és evangélikus felolvasók vállalták a szolgálatot. A szép számú gyülekezet és a magunk öröme színes istentiszteletet tartottunk. Magával ragadó volt látni a videóbejátszásról a bahamaiak túlradó örömet, ahogy ezt a zenéjükben és énekükben kifejezték. Egészen együtt hallelujáztunk velük, Istent dicsértük! Egy másik bejátszás bahamai gyerekeket varázsol elénk, akik a zenére nemcsak énekeltek, hanem járt kezük-lábuk, örömtáncot roptak. Közös hálaadó, bűnvalló és könyörgő imádságok hangoztak el, a bahamai testvérek által javasoltakon kívül

könyörögtünk kárpátjai asszonytestvéreinkért és saját hazánkért is.

Egy jézusi kérdés állt az igeolvasás és igemeditáció középpontjában: „Értitek, hogy mit tettem veletek?” Kezdőképünk, az ideai világimánap szimbóluma is erre a történetre utalt, művészi módon megfogalmazva Jézus lábmosástörténetének mai aktualitását. Bahama nemzeti madara látható a képen, s a hat rózsaszín flamingó mind Jézus lábához hajlik. A felolvasott Ige ráírja figyelmünket Jézus szolgálatkészségére, alázatára. Példát ad és ígéretet mond: Boldogok lesztek, ha ti is így tesztek. Induljunk tehát fürdőlepedővel a vállunkon és egy tál vízzel lábat mosni? Meglehetősen furcsa lenne, ha ezt tennénk. Arra bátorít az Ige, hogy induljunk tovább utunkon a jézusi szolgálatkészséggel és alázattal, hogy szóval és cselekedettel Isten szeretetét hirdessük, ki-ki a maga területén, a maga esz-

☞ közeivel. A Mester, az Úr Jézus egészen közel kerül a tanítványaihoz, leguggol hozzánk, lehajol hozzánk is. Ezt „értettük”, tapasztaltuk, átéreztek ezen az istentiszteleten!

Az alkalom szeretetvendégséggel zárult „feldobott” hangulatban. Ezúton is szere-

tettel köszönöm meg mindenki szolgálatát, aki az előkészítésben, felolvasó-zenei-dekorációs szolgálatban részt vállalt. Legközelebb ökumenikus világimanap jövőre, március első hétvégéjén lesz. Jövőre Veled ugyanitt – búcsúztunk. Addig is kísérfen mindenkit az igei üzenet továbblendítő

ereje, a zene magával ragadó öröme és az Isten közeledésének megtapasztalása. Erőt adó, bátorító és vígsággal teli lesz minden gondolat, amellyel erre a színes istentiszteletre emlékezünk.

IHÁSZ BEATRIX
evangélikus lelkész

Kocsisoron – kocsi soron

Kedves Olvasó! Engedtesse meg nekem, hogy egy saját történettel álljak elő, ami egyben egy spontán kialakult, új segítségi lehetőség is. Ugyanakkor felhívom a figyelmet, hogy a következő történet – akármilyen meglepetéssel is lesz – szó szerint igaz. Egy érdekes, extravagáns epizódja a munkámnak...

Induljunk ki a címből: „Kocsisoron” – hát... nem valami bizalomgerjesztő. Mert mi is a kocsisor? Egy sor, egy csomó autó egymás után, lassú menetben, netán forgalmi dugóban. Sajnos van ennek egy negatív, pejoratív értelmezése is, és azt hiszem, nem tévedek nagyot, ha azt mondom, hogy első hallásra mindenki „azt” a kocsisort érti, merthogy az idők folyamán egy sötét, szégyellni való tartalom kapcsolódott hozzá.

És hogy kerül ez most ide? Azt hiszem, ez a történetem lehet példa arra, hogy ez a dolog pozitív értelmet nyerhet, „kitisztulhat”, és nevet adhat egy újabb támogató kapcsolatnak.

Azt már mindenki tudja, hogy a Lelkészi Hivatalban sok mindent gyűjtünk, hogy tudjunk adni annak, aki kér. Mert hát nem Dárius kincsét őrizzük a pénztárban. Befogadunk hideg élelmet, krumpplit, gyümölcsöt, gyógyszert, segédeszközt, ruhát, háztartási kisgépet, bútort, játékot... egy szóval mindent, ami másnak még hasznos lehet. És sajnos azt is tudjuk, hogy vannak nagyon is a periférián élő emberek, akikhez nehéz eljutni, eljuttatni a segítséget. A szemeim szegények. Mert én őket keresem.

Nemrég (bő fél éve) megismerkedtem egy ún. mobilbankárral, aki olyan embereknek helyez ki a cége megbízásából hiteket, akiknek egyébként már senki sem adna. Nyilván nem a felső tízezer közül kerülnek ki az ügyfelei. A törlesztést hetente gyűjti be, házhoz járva, így találkozik a szükség és a nyomor minden fajtájával. Bár ilyen állásban van, s még csak nem is templomba jár, de szíven üti az, amiket lát.

Jó barátságba keveredtünk, megismerte a munkámat, tud a céljaimról, és egyszerre csak kezdte sorolni nekem aggasztó és elszomorító eseteit. Kérte, hogy munkámon keresztül segítsék, ha tudok. Elsősorban a gyerekekkel kapcsolatos bajok jöttek szóba. Őrájuk figyelünk a legjobban, mert ők a legkiszolgáltatottabb áldozatai, büntelenül szenvedő lényei a mai társadalmi problémáknak.

És hallok hideg, penészes lakásról, üres kamráról és üres tányérról, kusza családi helyzetekről. Nincs villany, nincs fűtés, nincs enivaló, nincs gyógyszer, nincs játék. „Tetszik tudni, nekem az idén nem hoz a Jézuska semmit, de nem azért, mert rossz voltam, hanem mert szegények vagyunk.” – mondta egy apró gyerek. Azt hiszem, fel sem tudja még fogni, mit is mond, biztos így magyarázták a szülők azt, hogy nincs.

Valahogy kialakult, hogy ez a bizonyos érző szívű bankár hétről hétre megáll a Lelkészi Hivatal utcájában a kocsijával, én becsalok, és sorra vesszük az elárvult eseteket. Hol mi hiányzik, ki hogyan áll, s hogyan boldogul az, akin eddig segítettünk.

A minap túl hosszúra sikerült megbeszélésünk után én halálra fagyva mentem vissza a hivatalba. Megbeszéltük az eseteket, és kértem, juttasson el egy hatalmas táskát játékot egy családnak. Eltartott egy ideig.

Kolléganőmnek rögtön feltűnt vacogásom: „Hol voltál?” – kérdezte. „Hát egy kocsiban... egy kocsiból... – brrr, nagyon fáztam – és soron...” – magyaráztam volna. „Szóval te a kocsisorra jársz?” – kérdezte évődve. Nem sértődtem meg. Elgondolkodtam. Tényleg, a „kocsisorra” járok. És ki is megyek újra meg újra. Hátha segíthetünk valakinek. Közben sorra veszem a „kuncsaftokat”.

Két nap múlva egy idős néni ápolása közben makacsul csörgött a telefonom. Ilyenkor nem szívesen veszem fel, de ezt

muszáj volt. Az én bankár-angyalom hívott: „Jutka, csak egy percre hallgass meg egy apró emberkét!” Egy angyali hangú kisfiú kiabált a telefonomba: „Néni, néni... nagyon köszönöm azt a sok-sok csodálatos játékot, amit kaptam!” A többi – hogy milyen boldogság volt ott –, már a felnőttek sírták bele a mobilomba. Ezt „kerestem” – ez lehet minden segítő keresete – a „kocsisoron” is. Pedig én nem is tettem semmit. Csak egy táskát átraktam egyik helyről a másikra. Csendben hálát adtam Istennek, és azoknak a jó szándékú embereknek, akik adományaikkal ezt lehetővé tették. Ez az én kis történetem a „kocsisorról”. Az én kocsisoromról.

Kérem az Urat, hogy adjon eszközöket, embereket, és sok ilyen kocsit, hogy még számtalanszor segíthessünk. Mert mindenkit várok a „kocsisoron”. Hiányt szenvedőt és adakozót egyaránt. Hogy könnyebb élete lehessen mindenkinek. De leginkább, hogy egyszer ne is kelljen a „kocsisor”.

SZÖLLŐSINÉ KASSAI JUDIT
gyülekezeti nővér

Lukátsi Vilma:

Hárman vagyunk!

*Emmausba több út is vezet:
tört reményekkel kikövezett,
Ketten járjuk, vagy néha többen,
és újra, újra belénk döbben,
hogy meghalt! És el is temették!
A sírkövet lepecsételték!
...hogyan feltámadt? és újra élne?...
Ki hallgat ma ilyen beszédre?
Beszélünk szomorúan, halkan,
a szívünk veszik a szavakban,
De mégis:
Irgalmas Isten! Hinni akarunk!
– és észrevétlen –
már hárman vagyunk!*

Bach 330 – Jeles évforduló gyülekezetünkben

Vitán felül áll, hogy Johann Sebastian Bach az egyetemes zene-történet és zenekultúra legkimagaslóbb alakja. Személye és művészete nélkül a mai zene nem lenne az, ami; nélküle elképzelhetetlen az egyetemes emberi kultúra.

Nekünk, evangélikusoknak különösen is fontos a bachi örökség, hiszen művészete legnagyobb részének zenei alapja és kiindulópontja az evangélikus népének, a korál. Hitbeli, teológiai kiindulópontja pedig a lutheri, evangélikus teológián keresztül értelmezett Írás, az evangélium. Nem véletlenül nevezük őt az „ötödik evangélistának”.

Az orosházi evangélikusok számára ugyanolyan kiemelkedő jelentőségű Bach életműve, mint a világ nagy evangélikuságának bármelyik családjában. Természetes tehát, hogy március 21-éhez, születésnapjához közel megemlékezünk a 330. évfordulóról. Hogyan tehetnénk ezt méltóbban, mint zenéjét istentiszteleti életünkbe ágyazottan megszólaltatni, ahogyan ő is tette évtizedeken keresztül, vasárnapról vasárnapra szolgálati helyein, élete döntő szakaszában legismertebb gyülekezeteiben, a lipcsei Tamás templom istentiszteletein.

Gyülekezetünkben minden hónap negyedik vasárnapján, 17 órakor zenés alkalomra hívjuk az érdeklődőket. Az évforduló jegyében március 22-én tehát Bach orgonaművei csendültek fel Dr. Wagner Szilárd evangélikus lelkész, egyházzenesz tolmácsolásában. A változatos zenei program betekintést adott a szerző művészetének sokoldalúságába. Egy hétre rá, március 29-én (virágvasárnap) a gyülekezet 10 órai istentiszteletén – ősi egy-házi tradíciót követve – Jézus szenvedéstörténete, a passió hangzik el, sajátos formában. Passió öt hangra: Márk írása és Bach zenéje. Ez szólal meg az evangélium szakaszainak felolvasásában és a négy énekes által négy szövegben előadott korálokban, amelyek Bach legnagyobb és legismertebb harmóniáit elevenítik fel különböző műveiből.

Testi-lelki feltöltődést, a szépség, a harmónia egyik legtisz-

tább megtapasztalását, a Bach-muzika átélését kínáljuk mindenkinek, és várunk erre a közös élményre mindenkit.

ÖRDÖG ENDRE

Tavaszi programok a leánygyülekezetekben

Rendkívüli alkalmak:

- Március 28-án (szombaton), 14 órakor Szentetornyán böjti kézműves foglalkozás gyermekek számára;
- április 5-én (húsvétvasárnap), 8.30-kor Szentetornyán, 10 órakor Rákóczitelepen, 14 órakor Kardoskúton úrvacsorás istentisztelet gyermekek számára;
- Április 7-én (kedden) szabadidős program szentetornyai és rákóczitelepi fiatalok számára;
- Május 1-jén (pénteken) kirándulás az erdélyi Dévára (személyigazolvány szükséges);
- Május 16-án (szombaton) kerületi missziós nap Bonyhádon;
- Május 24-én (pünkösdvasárnap) úrvacsorás istentisztelet mindhárom leánygyülekezetben;
- Május 31-én (vasárnap) Hősök napi ünnepség Kardoskúton;
- Május 31-én (vasárnap) konfirmáció Rákóczitelepen.

Heti rendszerességgel tervezett alkalmak:

- vasárnaponként 8.30-kor Szentetornyán istentisztelet;

- vasárnaponként 10 órakor Rákóczitelepen istentisztelet;
- vasárnaponként 14 órakor Kardoskúton istentisztelet;
- péntekenként 16.30-kor Rákóczitelepen a gyülekezeti teremben ifjúsági óra (egyik héten a szentetornyai, másik héten a rákóczitelepi fiatalok számára).

Kétheti rendszerességgel tervezett alkalmak:

- hétfőnként, 17 órakor kardoskúti családoknál házi bibliaóra (Máté evangéliuma);
- keddenként, 17 órakor Gyökeresben, a Petrilla családnál házi bibliaóra (Machintos: Elmékedések Mózes 1–5. könyve felett);
- keddenként, 16.30 órakor Szentetornyán, Szabó Józsefné presbiter testvérünknel házi bibliaóra (Máté evangéliuma);

Havi rendszerességgel tervezett alkalmak:

- szerdánként, 17 órától Rákóczitelepen, a gyülekezeti teremben szülői bibliaóra.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Valete! – Éljetek boldogul!

A szalagavatónak hosszú múltja van, az 1830-as évekre nyúlik vissza. Ekkor tartották ugyanis az első szalagtűzést Selmebányán. A végzős diákovaléták valétálással köszöntek el társaiktól. A kifejezés a latin „valete” szóból ered, jelentése: „Éljetek boldogul!” Az ünnepélyes ceremóniát a városban tartott vigadozás követte.

A szertartás megőrizte korabeli szerkezetét, hisz a szalagtűzéshez a búcsúzás, az emlékezés, a köszönet mozzanatai kötődnek.

Iskolánk február 7-én tartotta 12. szalagavatóját, amelyen – hagyományainknak megfelelően – a szalagtűzés rítusával, a diákok műsorával és bállal ünnepeltünk. A végzős diákokat Fehér Borbála, az iskola igazgatója köszöntötte:

Kedves Ünneplők! Kedves Ünnepelek!

A hosszútávúfutó-versenyeken az utolsó kör előtt a futóknak megkondatnak egy harangot, s ezzel veszi kezdetét az utolsó 400 méteren a hajrá. A mai napon iskolánkban megszólal ez a hajrá kezdetét jelző harang.

Kedves diákok, a verseny eddigi szakaszaiban hol rosszabbul, hol jobban teljesítettetek. A cél látszik. Talán már egy kicsit elfáradtatok, de az utolsó körben azért még beadtok mindent, hogy a célban jól szerepeljétek.

Ennek a versenynek a szalagtűzés fontos állomása. Ma este ünneplünk. Titeket ünneplünk. Kitárjuk lelkünket a pillanatnak, és mint egy lassított filmen, bevessük emlékezetünkbe ezt a napot. Feltűzzük mellétekre a felnőtté válásotok hivatalos kezdetét jelző kék szalagot. Ez jelzi azt is, hogy hova tartoztok, az összetartozást iskolátokkal, osztálytársaitokkal, tanáraitokkal és az is-

kola többi dolgozójával. A kék szalag bizonyítja azt is, hogy szüleitek gondoskodásával, tanáraitok áldozatos munkájával és a ti erőfeszítéseitekkel az iskola végzős diákjainból hamarosan kezdő munkavállalókká vagy más iskolák tanulóivá váltok. Röviden: a szalag jelzés arra, hogy felnőttemek. És jönnek a döntéshelyzetek, az újabb kérdések:

Merre megy az utam?

Válaszúthoz értem.

Lerogytam a földre, Teremtőtmet kértem:

Segítsen dönteni, melyiket válasszam?

Rosszat elkerülve, csak a szépet kapjam.

S szólt az ÚR hozzám:

– Nincsen rossz döntésed,

csak ha teendőid, büntetésnek érzed.

Minden út feladat, amit el kell végezz!

Rajtad áll, hogyan jutsz el a végéhez.

Kedves Tanítványaink!

Örömmel mondom, hogy a jó munka gyümölcsöt termő, hogy az ÚR meghallgatja imáinkat, s kellő időben megtapasztaljuk áldásait. Nincs jobb navigációs rendszer, mint az Ő örökkévaló beszéde, nincs semmi egyéb, amely ennél jobban és biztonságosabban kalauzolna az általa megtervezett cél felé. Mert Ő ismer téged, tudja dolgodat, s valami nagyon hasznos feladatra teremtett. Ettől kezdve még komolyabban kell venni a tanulást, hiszen komoly tétje van: ez a jövőd, családod jövője, leendő gyermekeid boldogságának alapja.

Kedves Szülők: Édesanyák, Édesapák!

Önök mindent megtettek, hogy ők mindezt megtehessek. Az eredmény egy if-

jú hölgy vagy férfi az egyik oldalon, és vér, veríték, ős hajszálak a másikon, a tanárokat is beleértve. De itt és ma az eredménynek örülünk. Hogy itt vagytok, hogy itt vagyunk. Köszönet illeti az Önök fáradozásait, s fiainkat, lányainkat is dicséri, hogy most szalaggal a mellükön bátran vághatnak neki a nagy útnak, s a tanulásban, majd a vizsgák idején „minden illendően és szép rendben történjék”, s legyen mindez egy boldog élet kezdete.

Kérem, hallgassák meg Keresztúri Dezső szavait, aki így figyelmeztet minket gyermekeink iránti feladatunkra:

*„Úgy gyönyörködj a fiatalokban,
mint akik téged folytatnak majd.*

*De ne a magad vágyait, emlékeit álmodd
Újra bennük: ne kényeztesd, ne ünnepeled,
ne szidd,*

*Inkább szeresd, s érdemük szerint becsüld
meg őket.*

*Légy okos ellenállás, jó gát, tiszta meder,
Hogy növekedjenek, mint súly alatt
a pálma,*

*Hogy önerejükkel törhessenek utat
maguknak,*

*S ne nyelje el őket lápok iszapja,
sivataghomok.”*

Kedves Diákok!

Felnőtté váltatok. Holnaptól komolyabban veszitek magatokat, reméljük jobban odafigyeltetek sorsotok alakítására. Kevesebbet lazítottok, többet tanultok, jobbik énetekre hallgatva készítitek elő jövőtöket. Felismeritek tanáraitokban a segítőkész felnőtt szakembert, szüleitekben az értetek aggódók jó szándékát.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

☞ Felelősen élni önmagunkkal és másokkal szemben – ez a felnőttkor igazi, keresztyén emberekhez illő üzenete és hivatása. Annyi örömtők lesz az életben, amennyiért képesek vagytok vállalni a felelősséget, és annyi sikerek, amennyit felelősségeitek teljes tudatában megalapoztok.

Az egykori szabó mondotta: előttetek az olló és a posztó. Ezután magatoknak méritek ki az életreményt, a sikereket és kudarcokat. Felelősek vagytok önmagatokért: viseljétek egészséggel és bátorsággal ezt a felelősséget. Iskolánk, a Székács Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium nevében kívánok nektek beteljesülésekben gazdag felnőttkort, azon belül sikeres érettségizést és továbbtanulást! Isten áldása kísérelje terveitek megvalósítását!

A két végzős osztály 37 tanulója kapott szalagot:

12/4 osztály

Osztályfőnök:

*Kovácsné Misurda Ilona
és Oláh Rita*

Ács Adrienn
Ács Henrietta
Balogh Boglárka Tünde
Benkő Dávid
Betlehem Éva Anna
Bulzán Mirtill
Csáki Tímea
Csőke Roland Gergő
Farkas Márk József
Fekete Gabriella
Jancsó Katinka Réka
Kocsis Imre István
Kollár Anita
Laczi Ronald
Ráczi Vivien
Steinmacher Fanni
Szász Péter
Szilágyi Anikó

12/6 osztály

Osztályfőnök:

Szító Tímea

Ádász Gabriella
Borbély Alexandra
Cszimadia Emese
Gyenge Krisztián
Hack Dóra
Horváth Viktória
Jelinek Alexandra
Kuroda Sumire
Laskai Zsanett
Magon Lilla
Megyeri Dávid
Mező Angelika
Misur Zsuzsanna Vivien
Nagy Dániel Martin
Németh Sándor
Szabó Tamás
Valaczkai Bernadett Nóra
Varju Viktor
Vörös Daniella

Vár az iskola!

A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium a 2015/2016-os tanévre felvételt hirdet azoknak az óvodát befejező gyerekeknek, akiket szüleik szívesen járatnának konzervatív elveket hirdető, nevelésközpontú, az evangélikus értékrendet képviselő egyházi iskolába.

Meggyőződésünk, hogy a hittan oktatása lelki-szellemi előny tanulóink számára, hiszen bibliaismeretet, eszmetörténetet, kultúrtörténetet, művészettörténetet, etikát, közösségi és családi életre nevelést jelent egy olyan világban, amelyben újra kell tanítani, illetve hangsúlyozni ezeket az ismereteket. Mindezeknek későbbi tanulmányaikban is nagy hasznát fogják venni tanulóink.

Iskolánk tizenkét évfolyamon, az érettségi vizsgáig tudja biztosítani a hozzánk járó tanulók erkölcsi, szellemi és lelki fejlődését.

Várjuk azokat a gyermekeket, akiknek már van kapcsolatuk az egyházzal, az Orosházi Evangélikus Egyházközösséggel, vagy más keresztyén (református, római katolikus, baptista) felekezethez tartoznak. Várjuk azokat a családokat is, amelyek nem tartoznak egyházhoz, de úgy érzik, hogy az iskolánk által közvetített értékeket szívesen adják útravalóul gyermekeiknek.

Iskolánkban évfolyamonként két párhuzamos osztály működik. Szakmailag jól felkészült tanítók várják a gyermekeket. A 2015/2016-os tanévben induló elsős osztályaink élén iskolánk legtapasztaltabb tanítói fognak állni. Mindketten részesültek már az Evangélikus Egyház Országos Presbitériumának legnívósabb elismerésében „Az Év Tanítója” kitüntetésben.

UJJ MÁRIA

„Szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van.” [1Jn 4,7]

Általános és középiskolai tanulmányaimat Orosházán végeztem. Kicsi korom óta gyermekekkel akartam foglalkozni. Tanítói diplomámat 1981-ben szereztem a Debreceni Tanítóképző Főiskolán.

1981-ben az orosházi 2. sz. Általános Iskolában kezdtem pályámat. 34 éve tanítok 1–2. osztályban. 1992 óta vagyok evangélikus iskolánk tanítója. Az egyházi iskola indulásakor szívesen vállaltam a munkát, hisz keresztyén családban nevelkedtem. Számomra természetes volt a gyermekeket keresztyén erkölcsi értékeknek megfelelően nevelni, a „jézusi útra” vezetni. A keresztyén értékek megismerése mellett nagyon fontosnak tartom a pontosságra, becsületességre nevelést, szeretetteljes közösségben szeretetteljes szigorral.

Pályafutásom során igyekeztem minden olyan képzési formán részt venni, amellyel a tanítást hatékonyabbá, korszerűbbé tudom tenni. Számomra legfontosabb, ☞

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

☞ hogy az iskolába lépő kisgyermeknek biztos pontot jelentsek, akihez minden gondjával, bajával, örömeivel fordulhat.

Tanítói hivatásom gyakorlása alatt mindig arra törekedtem, hogy tanítványaim személyiségét az egyéniségének megfelelően formáljam. Igyekszem a gyermekek tudását maximálisan gyarapítani. Töreksem a jó képességű tanulók fejlesztésére, a lassabban haladók felzárkóztatására is. A régi, jól bevált módszerek alkalmazása mellett nyitott vagyok újak, korszerűek alkalmazására is, így szívesen használom az interaktív táblát.

Alsósok részére matematika-szakkört vezetek már 12 éve, amelyen a kisgyermekek logikus gondolkodásra nevelése a célom. Közülük sokan vesznek részt városi, területi és országos versenyeken, ahol mindig szép eredményeket érnek el.

DÉRNÉ CSEPREGI KLÁRA

„Taníts engem helyes értelemre és ismeretre...” [Zsolt 119,66]

1956-ban születtem a pusztaföldvári tanvilágban. Mivel óvodába nem járhatam, első közösségi élményem az iskola volt. Első tanító nénim személyisége annyira magával ragadott, hogy már gyermekkoromban elhatároztam: tanítónő leszek. Amikor 1977-ben a Debreceni Tanítóképző Főiskolát elvégeztem, az orosházi 2. számú Általános Iskolában helyezkedtem el. Már több mint negyedszázada tanítom az olvasás-írás tudományát. Pályám során eddig mintegy 250 gyermeket vezettem be a számok és betűk birodalmába.

1992-ben iskolánkat az Orosházi Evangélikus Egyházközség vette át. A szervező-dő elsős osztályok egyik tanítójaként már a

kezdetektől felvállaltam, erkölcsi és szakmai kihívásnak tekintem az itt kialakuló nevelőmunkában való aktív részvételt. Családi gyökereim és a nagyhírű evangélikus iskolák iránti hagyománytisztelet marasztalt engem iskolánkban. Azóta is itt dolgozom. Megtapasztalni a gyermeki értelem és szeretet minden rezdülését: a legszebb feladat számomra. Az ismert tanítási módszerek legtöbbször kipróbálhattam már, de a legfontosabbnak mindig a gyermek személyiségét tekinttem. Arra töreksem, hogy a tudás megszerzése, a képességek maximális fejlesztése mellett a szeretet és a következetesség legyen munkám vezérfonala. Az iskolába lépő kis első osztályost igyekszem mind érzelmileg, mind értelmileg fejleszteni. Szakmai fejlődésem érdekében mindig nyitott voltam az új oktatási módszerek

megismerésére. Az évtizedek alatt megismert és általam jónak tartott szakmai fejlesztéseket, újításokat igyekszem rugalmasan alkalmazni.

2010 óta iskolánk alsós munkaközösségének vezetője vagyok. Az iskola szervezeti életében nemcsak mint munkaközösség-vezető, de mint gyülekezeti presbiter is részt veszek.

Az eltelt évtizedek alatt számtalan bemutatóórát tartottam. Szaktudásomat több esetben szakvezetőként is átadhattam a tanítójelölteknek.

Terveim? A hátralévő bő két esztendőben az eddig végzett munkámat egészségben, kellő szakmai alázattal, tisztességgel befejezni. Úgy, hogy volt tanítványaim és azok szülei jó emlékeik között tartsanak majd számon.

BEIRATKOZÁSI IDŐPONTOK

a Székács József Evangélikus Óvoda,
Általános Iskola és Gimnázium 1. osztályaiba:

2015. április 16-án 8–19 óráig

2015. április 17-én 8–18 óráig

Az első évfolyamra történő beíratáshoz szükséges dokumentumok:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolvány (lakcímkártya),
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás.

A felvételt nyert tanulóknak májusban iskola-előkészítő foglalkozásokat szervezünk. Ekkor ismerkedhetnek meg egymással, a tanító nénival és iskolánkkal. Változatos témájú foglalkozásokkal igyekszünk élményszerűvé varázsolni ezeket az alkalmakat is.

Szeretettel várunk minden szülőt és gyermeket!

Böjti teázás az ovisokkal

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

„Életem ideje kezében van”

A fenti íge (Zsolt 31,16a) mentén írta ki az évben az Országos Egyház Ifjúsági Osztálya a bibliaismereti vetélkedők anyagát. Hagyomány – amivel egyedül vagyunk az evangélikus iskolák között –, hogy városi hittanversenyt rendezünk Orosháza különböző fenntartású iskolái számára.

Február 23–24-én négy korcsoportban összesen 76 diák vett részt az Ó- és Újszövetségi igeszakaszok mentén összeállított vetélkedőn. 10 alsó és 9 felső tagozatos csapat nevezett egy-egy igényes, témának megfelelő rajzzal. Képviseletét magát a református, a katolikus, illetve a rákócitelepi iskola Laczki János vezetésével.

A gimnáziumi korosztálynak március 4-én rendeztük meg a versenyt. Nagy örömeinkre újra velünk voltak a Táncsics Gimnázium etikaszakkörösei Bánkiné Dr. Borbély Mária felkészítésével. Változatos feladatok mentén szép eredmények születtek. Mindkét napon Szigethy Szilárd rövid áhítatával és iskolánk zenekarainak (kis és nagy diákzenekar) énekvezetésével hangolódhattak a versenyzők a megmérettetésre. Amíg a zsűri dolgozott, addig teával, tortával kínáltuk a csapattagokat, a kisebbeknek kedves gyermekénekeket tanítottak nagyobb diákjaink.

A zsűri munkáját Lászlóné Házi Magdolna, Laurinyecz Mihály plébános úr, Szalkay Róbert református lelképásztor és iskolánk hitoktatói segítették.

HELYEZÉSEK

2. évfolyam:

- I. hely: Székács evangélikus isk. 2. a
 II. hely: Székács evangélikus isk. 2. b
 III. hely: Eötvös katolikus isk. 2. o.

3–4. évfolyam:

- I. hely: református iskola 4. o.
 II. hely: Székács evangélikus isk. 4. a
 III. hely: Székács evangélikus isk. 3. b

5–6. évfolyam:

- I. hely: Székács evangélikus isk. 6. b
 II. hely: Székács evangélikus isk. 5. b
 III. hely: Székács evangélikus isk. 6. a

7–8. évfolyam:

- I. hely: Székács Evangélikus Isk. 7/6
 II. hely: Székács Evangélikus Isk. 8/6
 III. hely: Székács Evangélikus Isk. 7. o.

Gimnázium:

- I. hely: 12/6
 II. hely: 11/6
 III. hely: 10/6

1–2. korcsoport:

- I. hely: 2. a (Csizmadia Szabolcs, Hodálík Ádám, Vincze Bence, Zsótér Mihály)
 II. hely: 2. b (Nyári Zsófia, Benkő Máté, Patakfalvi János, Simon Patrik)

3–4. korcsoport:

- II. hely: 4. a (Hegedűs Regina, Karsay Panna, Gázsó Patrik, Ökrös Zsombor)
 III. hely: 3. b (Árus Fanni, Árgyelán

Csenge, Libus Loretta, Petrus János)

5–6. korcsoport:

- I. hely: 6. b (Madarász Laura, Nagy Luca, Szabó Réka, Szász Fanni)
 II. hely: 5. b (Árus Vivien, Csizmadia Laura, Fodor Gergő, Molnár-Farkas Noél)
 III. hely: 6. a (Halustyik Cintia, Nagy Nikolett, Papp Szabaszián, Vincze Lizett)

7–8. korcsoport

- I. hely: 7/6 (Szabó Anna, Vajer Blanka, Tatai Dávid, Krçsméri János)
 II. hely: 8/6 (Madarász Noémi, Dimák Gréta, Bacsur Zsófia, Janicsék Dorka)
 III. hely: 7. o. (Fülöp Eszter, Benkő Gréta, Bogdán Rebeka, Pilesz Szilvia)

Gimnázium:

- I. hely: 12/6 (Hack Dóra, Horváth Alexandra, Varju Viktor, Nagy Dániel)
 II. hely: 11/6 (Ágoston Bernadett, Horváth Csaba, Kiss Patrícia, Krçsméri Zsuzsanna)
 III. hely: 10/6 (Bacsur Fanni, Kishonti Pál, Somogyi Bianka, Szász Dániel)

NAGYNÉ GYÖRGGYI SZILVIA
 munkaközösség-vezető

Kerületi Székács-siker!

A városi hittanversenyt követően március 21-én rendezték a rákoskeresztúri Podmaniczky János Evangélikus Iskolában a déli egyházkerületi hittanversenyt. Erre iskolánk mind a négy korcsoportban delegált csapatokat, melyek mindegyike dobogós helyen végzett!

Az eredmények:

- 2. a csapata: I. hely
- 4. a csapata: III. hely
- 6. b csapata: I. hely
- 7/6 csapata: II. hely

Felkészítő hitoktatók: Berta Tünde és Szigethy Szenteczki Katalin. A versenykiírás alapján a kerületi fordulón I. és II. helyen végzett csapatok lépnek tovább az országos megmérettetésre, ahol mindhárom kerület legjobbjai versenyeznek. Erre május 11-én kerül sor, Soltvadkerten. Nagy büszkeség számunkra, hogy három csapattal utazhatunk majd a XXIV. Országos Evangélikus Hittanverseny záró alkalomára!

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

A Készülődéstől az Érkezésig

Március 7-én, szombat délután került sor az evangélikus gyülekezeti házban a mentortalálkozóra, ahol a konfirmandusoknak és mentoraiknak lehetőségük volt megismerni egymást. A gyülekezeti tagok közül többen jelentkeztek mentori szolgálatra, vállalva azt, hogy egy-egy konfirmáció előtt álló hetedik osztályos tanulókat a konfirmációra való felkészülés alatt figyelemmel kísérik, és segítik az útját. A Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium pedagógusai közül sokan vállaltak mentori szolgálatot. Mivel minden konfirmandus mellett saját mentor szolgál, van arra lehetőség, hogy mentor és mentorálta alaposan megismerjék egymást.

utazást végigkísérnek. A teológushallgató különböző állomásokra osztotta ezt az utazást. Az állomások nevei a következők: Készülődés városa, Indulás városa, Találkozás városa, Közeledés városa és végül Érkezés városa.

Készülődés városában még lehet, hogy ott rejlenek bennünk a félelmek a rendkívüli utazással kapcsolatban. Ilyenkor jönnek a kérdések: Elinduljunk-e? Nem lesz-e túl nehéz a konfirmációs vizsga? Meg tudunk-e felelni az elvárásoknak? Ám amikor ezeken a kétségeken túljutunk, s Isten féltő szeretetébe, védelmébe kapaszkodva elindulunk az úton, ott is vagyunk a következő állomáson, Indulás városában. Itt már mindenki eldöntötte, hogy vállalja az utat, s el-

után.) Amikor erre az állomásra érkezünk, már a célnál toporgunk.

De vajon itt, Érkezés városában véget ér minden? Hová megyünk ezután? Mi lesz a következő állomás? Lesz-e egyáltalán következő állomás? Igen, lesz újabb úti cél. S újabb állomásokon át lesz lehetőségünk Istent jobban megismerni. Talán kapunk majd újabb utaskísérőket, akik egyenetlik előttünk az utat. Azt nem tudjuk, hogy mi lesz az új állomások neve, de egy biztosan köztük lesz: Keresés városa. Egy olyan állomás, ami a konfirmáción túl végigkíséri az életünket. Itt gyakran meg kell fordulnunk, hiszen ahogyan saját utunkat keressük, úgy az Isten keresése is végig jelen kell legyen az életünkben.

Véleményünk szerint a legfontosabb dolog, amit meg kell tanulnunk a konfirmációs felkészítés alatt, az az, hogy hogyan tudjuk Istent keresni és megtalálni. Egy mentor feladata ebben a segítségadásban rejlik. Emellett ez alatt az út alatt mentor és mentorálta alaposabban megismerhetik egymást és egymás érdeklődési körét is.

Ez a szombat délutáni találkozó egy remek állomása volt a konfirmációhoz vezető utazásnak, melyet a teológushallgatók által vezetett gitáros ének és ismerkedős játékok színesítettek. Az alkalmat szeretetvendégség zárta, ahol finomabbnál finomabb sütemények, kuglófok kíséretében lehetett még kötetlenül beszélgetni. Remekül éreztük magunkat és nagyon sokat adott ez az állomás, a Találkozás városa számunkra is.

**BÖKÉNYI HAJNALKA,
HUSZÁR ALEXANDRA NIKOLETT**

A szombati mentortalálkozót színesítette, hogy az Evangélikus Hittudományi Egyetem iskolalelkésze, Pángyánszky Ágnes és teológushallgatók tartották az áhítatot és az azt követő játékos ismerkedést. Az EHE iskolalelkészének köszöntésével és a teológusok bemutatkozásával indult az alkalom. Ezt követte az áhítat, melyet egy teológushallgató tartott. Az áhítat nagyon szemléletes volt, ugyanis a prédikáló teológushallgató a konfirmációhoz vezető utat egy utazással azonosította. Nagyon találó volt ez a megközelítés, hiszen a konfirmációra való felkészülés során is végig kell mennünk azokon a fázisokon, melyek egy

indul a konfirmációhoz vezető úton. A következő állomás Találkozás városa, ahol az utastársak – vagyis a konfirmandusok – megismerik egymást a konfirmációs órákon. Az utasok és az utaskísérők pedig ezen a mentortalálkozón ismerték meg egymást.

Ezen az állomáson túljutva érhetünk el a következő állomáshoz, Közeledés városához. Az utazás leghosszabb szakasza az ide való eljutás, ugyanis a diákok hónapokon át készítik fel tudásukat és lelküket a nagy alkalomra, amikor megérkezünk a következő állomásra, Érkezés városába. (Ez az az állomás, ahol a konfirmandusok végre magukhoz vehetik az első Úrvacsorát, az eskü

Robert Crashaw:

A kereszten

*Lábad, mely járnai mennyei
javunkért annyiszor szokott,
bénán csügg. Sós ár szennyezi:
szent véred rácsorog.
Magad-szétosztó két kezed
Nem mozdul, s mégis folyton ad.
Ó, adjon is, mert bár szegek
Ütötték át, mégis szabad!*

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Ingyenes osztálykirándulás a „határtalanul!” pályázattal

Iskolánk az Emberi Erőforrások Minisztériumától a „határtalanul!” pályázaton 1 970 830 Ft-ot nyert, s ennek köszönhetően a hetedik évfolyam 58 diákja (6 felnőtt kíséretében) 2015. március 26–29. között a Délvidékre látogatható.

A pályázat címe: „Múltunk, jelenünk a Vajdaságban – Írók, festők, hadvezérek.”

A négy nap előzetes, tervezett programja a következő volt:

1. nap

Első megállónk Zombor az egykori Bács-Bodrog vármegye központja. A diákok megtekintik a megyeházát, ahol a Délvidék legnagyobb festménye található Eisenhut Ferenc „Zentai csata” című műve. A tanulók kiselőadást tartanak a zentai csatáról, Savolyai Jenőről és a török elleni felszabadító harcokról a Délvidéken. Ezután megtekintik a Zombori Városi Múzeumot, ahol a helytörténeti gyűjtemény keretében 45 magyar képzőművész 156 alkotását őrzik.

Délután a tanulók megtekintik Bács várának maradványait, ahol kétszer is volt országgyűlés. Mátyás király is több ízben felkereste a várat. A diákok rövid szerepjátékot rendeznek a középkori magyar országgyűlésekről (eredeti helyszínen, a tanárok vezetésével). Ezt követően egyikük előadást tart a középkori Magyarország történelméről, különös figyelemmel Mátyás király és a Hunyadiak szerepére, az ország és a török birodalom kapcsolatára, a szerbek szerepére a magyar történelemben.

Este megérkezés Tóthfaluba. Az első találkozás programja a magyarországi és a délvidéki diákok ismerkedési estje a tanárok részvételével. Az anyaországi és a vajdasági tanulók a történelemhez kapcsolódó rövid műsort állítanak össze a zentai csatáról, amit utolsó este közösen fognak előadni.

2. nap

Érkezés Zentára. A tanulók megnézik a

zentai csata emlékművét, koszorút helyeznek el, majd a városházára látogatnak, ahol megtekintik a csata arányos makettjét is. Ezután látogatást tesznek a Zentai Művésztelepre. Ennek találkozóin egykori jugoszláviai és külföldi művészek, valamint képzőművészeti kritikusok, irodalmárok, fotó-

és filmművészek stb. is részt vesznek. A telep évente csoportos kiállítást rendez, amiről katalógus is megjelenik.

Délután ismét Tóthfalu lesz a helyszín. A helyi diákok vezetésével a magyarországi tanulók megismerkednek a délvidéki magyar falu központjával, életével, mindennapjaival. A falunapon a diákok különböző ünnepeken, programokon vesznek részt: nemezelés, batikolás, gyöngyfűzés, helyi finomságok készítése – ezekkel megkínálják a helyi lakosokat, a többi osztály tanulóit – kocsikázás, a vállalkozó szellemű tanulók lovagolni tanulnak, és előadást tartanak a magyar huszárokról, a hadtörténelemben betöltött szerepükről (különös figyelemmel a 1848–49-es szabadságharc idején), valamint a délvidéki származású magyar tábornokokról.

3. nap

Irány Szabadka! A magyarországi és vajdasági diákok sétát tesznek Szabadka belvárosában. Ezt követően megnézik Kosztolányi gimnáziumát, amelyben (Trianont követően) a jeles alkotó édesapja volt az utolsó magyar gimnáziumi igazgató. A magyar diákok kiselőadást tartanak a másik híres novellistáról, Csáth Gézaról. A tanulók megtekintik a '44-es Főnix-madár emlékművet, amelyet megkoszorúznak, s megnézik a város jelképének számító szecessziós városházát is.

Délután a helyi és magyarországi tanulók gyalogos túrát tesznek a Bergel-dombhoz. A helyszínen szalonnát sütnek, muzsikálnak, énekelnek. Magyar és vajdasági népdalokat tanítanak meg egymásnak. A közös délután része vetélkedő tartása a vajdasági magyar hadvezérek életéről. Este a diákok előadják a zentai csatáról szóló színdarabot, melyet a helybeliek is megtekintenek.

4. nap

Útban hazafelé megállunk Újvidéken. A diákok rövid sétát tesznek a belvárosban, megtekintik a római katolikus székesegyházat és a főteret. Ezután kiselőadást tartanak az Újvidéki Művészeti Egyetem előtt a Délvidék művésznagyságairól. Ezt követően átmennek a Duna túlsó partjára, ahol bejárják Európa egyik legnagyobb erődítményét, a péterváradit. Kiselőadás hangzik el a közelben született Hadik András huszártábornok életéről. Utána a tanulók Futakra utaznak el, hogy megtekintsék a tábornok sírját, amelyre nemzeti színű zászlókat helyeznek el.

A hazaérkezés után témanap megvalósítását vállaltuk, amelyen felidézünk és másokkal is megosztjuk a délvidéki kirándulás emlékeit.

Retorikai siker

Örömmel adjuk hírül, hogy a 2015. március 20–21-én, Bonyhádon megrendezett országos Ordass Lajos Retorikaverseny primer kategóriájában Németh Dániel 9/6 osztályos tanulónk különdíjas lett! A zsűri dicsérte tehetségét, kiállítását és szuggesztív előadásmódját, melynek köszönhetően „a legígéretebb előadó” titulussal illették. Az értékelők külön megjegyezték, hogy a jövő évi versenyen is szívesen találkozoznának Danival, érdeklődve várják a folytatást. Azért is egyedülálló ez a díj, mert kilencedikes versenyzőnk az összes évfolyam diákjaival mérettette meg magát, s kapta meg a különdíjat. Felkészítő nevelő: Jenei Mária.

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Diákzenekar

Evangelikus gyülekezetünk és iskolánk zenész diákcsapata 2014 szeptemberben alakult. Tehetséges zenészek, jó hangú, nyitott lelkű fiatalok, akik számára a jó hangulatú közösség megélése a legfontosabb, a zenélés öröme túl. A „tartozni valahova” érzése, a zene összetartó ereje az, ami hétről hétre összegyűjti őket.

Vezetőjük Szőke Bianka, aki Szigethy Szilárd iskolalelkész biztatására csupán egyetlen szeptemberi alkalomra hívta össze a fiatalokat. Azóta pedig már eltelt 7 hónap és a diákok életének részévé vált a heti próba.

„Régi nagy álmodom vált ezzel valóra. Tizenévesen én is a zene kapcsán vertem gyökeret a gyülekezetben. Fantasztikus élményekkel gazdagodtam és közben lelkileg épültem. Eltökélt szándékom, hogy mások is megtapasztalhassák a zenén, zenei szolgáltatásokon keresztül Isten gondviselő kegyelmét. A gyerekek rendkívül tehetséges, képzett muzikusok. Nagyon jó velük együtt dolgozni. Lelkesek, szorgalmasak, figyel-

mesek és remek csapatot kovácsoltak.” – mondta el Bianka.

Lássuk név szerint ezt a kis csapatot: Bacsur Fanni, Bacsur Zsófi, Benkő Katalin, Gyenge Krisztián, Hack Dóra, Horváth Alexandra, Madarász Dorka, Madarász Noémi, Madarász Laura, Nagy Luca.

Rendszeresen szolgálnak különböző gyülekezeti és iskolai alkalmakon. Havonta hallgathatjuk őket a diák-istentiszteleten, amely kedvelté vált korosztályuk számára is. Karácsony éjszakáján előadták Győri Gábor zenés betlehemesét. Februárban

meghívást kaptak a kispesti gyülekezet Reménység istentiszteleti alkalmára, ahol fiataljaink jóvoltából – a betlehemesen túl – igazi örömmel részese lehetett a gyülekezetnek. Több ízben álltak már diáktársaik előtt iskolánk dísztermében áhítatokon, versenyek megnyitóján, adventi kiskoncert apropóján, vagy az ökumenikus imahét nyitó alkalmán.

Havonta egy-két alkalommal segíti a zenei anyagok kimunkálását Huszák Zsolt ifjúsági-zenei referens. Tavasszal további szolgáltatásokra hívják őket Mezőberénybe, Telekerendásra, Kispestre.

Szülőként, presbiterként, keresztyén pedagógusként végtelen hálát érzek azért, hogy Isten továbbra is szól, szólít a zenén keresztül! Biankával együtt kérem a kedves testvérek imádságos szeretetét, hogy mindaz, amit hitem szerint az Úr elkezdett ezekben a fiatalokban, erősödjék! Válgon életük meghatározó részévé, nehézségeken is átgátló belső meggyőződéssé.

NAGYNÉ GYÖRGYI SZILVIA

Új óvodásaink fogadása

„Ezt mondja az ÚR, a te megváltód,
Izráel Szentje: Én, az ÚR, vagyok a te
Istened, arra tanítalak, ami javadra válik,
azon az úton vezetlek, amelyen járnod
kell.” [Ézs 48,17]

A 2015–2016-os tanévben a Mókus, a Maci és a Halacska csoport várja az újonnan érkező kisgyermeket. A legtöbb óvodás a Mókus csoportba érkezik majd, ahol mini csoportosként kezdik meg óvodás éveket. Ők 4 évet fognak óvodánkban eltölteni.

Fontosnak tartjuk, hogy a leendő óvodások ne az óvodába lépés első napján találkozzanak először az óvó nénikkel, dajka nénikkel. Éppen ezért

melyre szeretettel hívjuk és várjuk leendő óvodásainkat és családjaikat.

Ezen az alkalmon nemcsak az óvodával ismerkedhetnek meg a családok, hanem a nevelőközösséggel és a leendő óvó nénikkel,

dajkanénikkel is. Érdeklődhetnek a nevelőmunkáról, az óvodai mindennapokról. A felmerülő kérdésekre igyekszünk választ adni.

**A 2015/2016-os nevelési évre
történi beiratkozásra
április 27–28-án kerül sor.**

„Óvodásnak lenni csoda,
Kora reggel megünnel oda.
Álmélkodhatsz mennyi gyerek,
Ismeri a titkos jelet!
Kicsi asztal, ág és párna,
Minden törpe, s manó álma.
Zegzugok és rönkből várak,
Téged, s minden kicsit várnak.
Gyere közénk: Óvodásnak!”
[Szűcs Mária]

Az óvodakezdés nagy mérföldkő a kisgyermek és a család életében. Ezért a beiratkozást követően a családoknak lehetőségük van elfogadni az óvó nénik által felajánlott családlátogatás lehetőségét. Ezt az alkalmat fontosnak tartjuk, hiszen a gyermekkel sa-

**2015. április 9-én 16 órai kezdettel
nyílt napot szervezünk,**

SZÉKÁCS JÓZSEF EVANGÉLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Hivatalosan is megalakult az orosházi cserkészcsapat

Az Országos Tanács ülésén az OT 2015.02.14./08-as döntés alapján, 1515. számmal megkaptuk a hivatalos működési engedélyt. A cserkészcsapat hivatalos neve: 1515. sz. Gróf Széchényi Miklós cserkészcsapat.

Az előzményekről röviden: 2011 áprilisában Orosházára helyezték Dr. Laurinyecz Mihályt (Misi atyát). 2011 őszén megkezdte az egyházi iskolákat és bemutatásokat tartott a cserkészetről a pedagógusoknak. Az Eötvös katolikus iskolából Korcsok Mariann, a Székács evangélikus iskolából jómagam, Patakfalvi János érdeklődtünk a cserkészetről. Az elkövetkező években, (Misi atya szervezésében) mindketten elvégeztük a felnőtt alapképzést, én 2014-ben egy országost is. Még novemberben jelentkeztem rá és elkezdtem az őrvezetői képzést, ennek vége 2015. április 19-én lesz.

2012-től minden évben részt veszünk a Szegedi Árvízi Emléknapon, amit a szegedi cserkészek szerveznek. 2014-ben a zászlótartó tornyot már az orosházi cserkészjelöltek készítették, Misi atya irányításával. A 2015-ös emléknapon pedig egy kis vasúti hidat építettünk Misi atya ötlete alapján, a gyerekek legnagyobb örömeire.

2014-ben megalakult a vezetői őr. Tagjai: dr. Laurinyecz Mihály, Zombori Nelli (Csapatalapító Összekötő), Mosolygó Miklós cserkésztsiszt, Korcsok Marianna és Patakfalvi János.

2014 júniusában cserkész-vándorkiállítás volt az Eötvös és a Székács iskolában, majd szeptemberben (a katolikus iskolában Misi atya és Korcsok Marianna, az evangélikus iskolában Mosolygó Miklós és Patakfalvi János vezetésével) elkezdődött a cserkészjelöltek toborzása, a hónap végén pedig az állandó őrsi foglalkozások.

A csapatalapítási ünnepi ülés 2014. október 17-én volt. Október 27–28-án került sor Csorváson az első portyára (kiscserkészjelölteknek 1 napos, nagyobbaknak 2 napos). A plébánián volt a szállásunk. (Köszönettel tartozunk Kammerer Tibor atyának a vendéglátásért, aki szintén cserkész és azóta csatlakozott a vezetői őrshöz is.) Ezen a portyán megtudtuk, hogy az évi kerettörténetünk alapja Zrínyi Miklós költő élete és munkássága lesz. Voltunk az Eszter-tanyán és túráztunk a kastélyromhoz, ahol kincset rejtettünk el, amit egy év múlva megkeresünk.

December 20-án közel 50 fővel részt

vettünk az Országos Cserkészkarácsonyon, Budapesten.

A következő portyánkat 2015. január 30–31-én tartottuk Makón, ahová már velünk jöttek a kunágotai és a csabai cserkészjelöltek is. Szállásunk a Szignum kollégiumában volt. Makón találkoztunk és játszottunk a makói 1509-es számú Szent László Cserkészcsapat tagjaival is.

Ezekről a portyákról annyi mindent lehetne mesélni, hogy talán egyszer egy másik cikk is születik, amiben írunk róluk. Jelenleg készülünk a cserkészpróbákra és a fogadalomtételre.

Itt mondok köszönetet Misi atyának, hogy megismertetett a cserkészzel és azóta is segít és tanít. Mosolygó Miklósnak az őrsi foglalkozásoknál nyújtott segítségért, tapasztalatának átadásáért. A katolikus és evangélikus iskola vezetőségének, hogy elősegíti a cserkészteket az iskolában. A Székács evangélikus iskola vezetőjének, hogy támogatja képzésemet. A családomnak pedig azért, hogy elnézik ezt az „őrültséget”. És végül az Úrnak, aki számomra az utat mutatja.

PATAKFALVI JÁNOS

✎ ját közegében találkozhatunk, ahol sokkal nyitottabb és felszabadultabb.

A keresztyén pedagógia alapjaira építkezve az Úr Isten gondviselésében és szeretetében bízva végezzük a kisgyermek közötti szolgálatunkat, és ezt a szellemiséget igyekszünk példaként tükrözni a gyerekek és a családok felé is.

Csoportunkban törekszünk az értékes lelki tartalmakat hordozó együttléte megteremtésére, gazdag és áldott lehetőségeket biztosítunk arra, hogy együtt éljük át Isten végtelen szeretetének és gondoskodásának jeleit a mindennapokban. Gondosan odafigyelve gyermekeink lelki nevelésére, igyekszünk elvetni kicsi szívükbe a hit apró magvacskáit, olyan értékrendet közvetítve

ni, amelybe a későbbi életük során is kapaszkodhatnak. A keresztyén szellemű nevelés mellett arra törekszünk, hogy a csoportunkba járó gyermekek szeretetteljes, gondoskodó, esztétikus környezetben növekedjenek, ahol minden kisgyermek jól érzi magát, és Istentől kapott adottságai maximálisan kibontakozhatnak. A kicsiknél legfontosabbnak tartjuk a szabad játékot, a teremtett világ közös felfedezését, az egészséges életmódra nevelést, a mindennapos mozgásos tevékenységet, sok mesével és énekes játékkal tarkítva.

Célunk, hogy óvodás éveik végére olyan gyermekeket neveljünk, akik tele vannak élményekkel, derűsek, boldogok, érdeklődők és kreatívak. Önállóak és látszik rajtuk

a kiegyensúlyozottság. Tudnak nevetni, felfedezni, csodálkozni. Tudásvággyal rendelkezők, hitre nyitott személyiségek.

Hisszük, hogy személyes példával, magatartással, szakmai felkészültséggel, Istentől kapott talentumainkat a gyermekek javára fordíthatjuk.

*„Kezük a kezünkben,
szívük a szívünkben.
Jövőkük a legjobb helyen,
mert azért vagyunk,
hogy Nekik a legjobb legyen.”*

**KOVÁCS ERZSÉBET
és ÁRUSNÉ SERES ANGELIKA
ővönők**

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Csehi József

KERESZTELÉS (3 éven aluli gyermekek)

Csehi József és Gyömrei Éva leánya:

ABIGÉL 2015. február 8.

Bánki-Horváth Antal György és Gyömrei Médea leánya:

ZSÓKA 2015. február 8.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

TEMETÉS (2014. december 11.–2015. március 19.)

Süle Antal (87) · Süle József Béla (79) · Németh Ferenc Lajos (57) · Tóth Ferenc József (70) · Németh Antal (91) · Csizmadia Ferenc (87) · Drahotka István (75) · Gelegonya Józsefné (Barát Julianna 78) · Herczeg Jánosné (Süle Eszter Irén 89) · Hajdú Sándor Zoltán (81) · Kocsondi András (76) · Fehér Lajos Béla (86)
„A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT CSELEKSI, MEGMARAD ÖRÖKKÉ.” [1]n 2,17]

A GYÖRY VILMOS EVANGÉLIKUS SZERETETSZOLGÁLAT

idős vagy megromlott egészségi állapotú, rászoruló orosházi lakosoknak (felekezeti, világnézeti hovatartozástól függetlenül)

felajánlja hétköznapi étkeztetési szolgáltatását,

elvitteles vagy kiszállítási formában. Ennek díja kiszállítással 680 Ft/adag, melyből a Szeretetszolgálat a kiszállítás díját (55 Ft) átvállalja, így egy adag ebéd 625 Ft. Szociális helyzetűtől függően a díj egyéni megállapodással csökkenthető. Az igényt bejelenteni személyesen a szeretetszolgálatnál (Thék E. u. 2.), vagy telefonon (a 06 68/412-402-es, illetve a 06 20/770-0456-os számon) lehet.

Mindenkinek áldott áldott feltámadási ünnepet kíván az Orosházi Evangélikus Egyházközség!

ADOMÁNYOK AZ OROSHÁZI HARANGSZÓ ÚJSÁGRA

2014. december 16.–2015. március 20.

Dr. Szabó Imre (Zsámbék)	4000 Ft	Győri-Dani József	3000 Ft
Pásztorcsik Jánosné	2000 Ft	Bérczes Elemér és felesége	5000 Ft
Zsíros Györgyné (Gerendás)	2000 Ft	Bence Géza és felesége	10000 Ft
Czikora Lajos	2000 Ft	Szula Mária	2000 Ft
Czikora Emília	5000 Ft	Juhász Nagy Mihály	2000 Ft
Héjjas Irén	2000 Ft	Kovács Tiborné és Kovács Tímea	2000 Ft
Szabó Gizella	1000 Ft	Nedeliczki Mihályné	2000 Ft
Baranyi Jánosné	2000 Ft	Zsíros Györgyné (Gerendás)	2000 Ft
Csepregi Ervinné	2000 Ft	Sebestyén Istvánné	1000 Ft
Kecskésné Boros Judit	2000 Ft	Németh Ferencné	1000 Ft
Fekete Pál	5000 Ft	Pásztorcsik Jánosné	1000 Ft
Verasztó Ferenc	3000 Ft	Kristóf Lajos és neje	3000 Ft
Csizmadia Ferencné	2000 Ft	Kiss János	2000 Ft
Csotó Istvánné (Kardoskút)	2000 Ft	Szokodi Ferencné	5000 Ft
Zsoldi Attiláné	2000 Ft	Gyarmati István	1000 Ft
Kulcsár Jánosné	1000 Ft	Kovács Lajos és neje	1000 Ft
Bakos Józsefné	1000 Ft	Schmieder Józsefné	1000 Ft
Pataki László	2000 Ft	Szalay Judit	1000 Ft
Nemes Endréné	2000 Ft	Glász Ferencné	5000 Ft
Pál Tamásné	1000 Ft	Benkő Barna	5000 Ft
Cseténé Fekete Margit	1000 Ft	Dr. Horváthné Csepregi Terézia	2000 Ft
Török Sándorné	1000 Ft	Éliás Dávid és felesége	4000 Ft
Mészáros Csaba	10000 Ft	Csizmadia Ferenc és neje	5000 Ft
Dérené Csepregi Klára	2000 Ft	Pusztainé Nagy Erzsébet	1000 Ft
Berta Károlyné	2000 Ft	Tarr István és neje	2000 Ft
Huszár Pálné	1000 Ft	Megyik Sándorné	1000 Ft
Jankainé Zelenka Anikó	1000 Ft	Dénes Lóránt	20000 Ft
Ballai Mihályné	1500 Ft	Név nélkül, de Istennél tudva lévő	
Kissné Betkó Katalin	3000 Ft	három testvérünkől	9000 Ft